

СПИСАНИЕ ЗА БИБЛИОТЕЧНА ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

мст. с. ✓
028

БИБЛИОТЕКА

ИЗДАНИЕ НА НАРОДНАТА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

6'2005 ГОДИНА XII

ISSN 0861-847X

СПИСАНИЕ ЗА БИБЛИОТЕЧНА ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

БИБЛИОТЕКА

ГОДИНА XII. 6'2005

ГЛАВЕН РЕДАКТОР АЛЕКСАНДРА ДИПЧИКОВА

РЕДАКТОР ПЕТЪР ВЕЛИЧКОВ

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ: АЛЕКСАНДЪР ДИМЧЕВ, АНЕТА ДОНЧЕВА, АНИ

ГЕРГОВА, АНТОАНЕТА ТОТОМАНОВА, БОРЯНА ХРИСТОВА, ДОНКА

ПРАВДОМИРОВА, ЕЛЕНА ЯНАКИЕВА, НИНА ШУМАНОВА

ДИЗАЙН АНИ КОЛЧЕВА

ПЕЧАТНИ КОЛИ 425. ФОРМАТ 16/70 X 100. ТИРАЖ 380.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“. 1037 СОФИЯ. БУЛ. „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ 88

ТЕЛЕФОНИ НА РЕДАКЦИЯТА: 988 28 11 (304, 287, 206). E-mail dipchikova@nationallibrary.bg

ПЕЧАТНИЦА НА НКМ. СОФИЯ 2005

РЪКОПИСИ НЕ СЕ ВРЪЩАТ. ISSN 0861-847X

СЪДЪРЖАНИЕ

Кръгозор

МАЙКЪЛ ГОРМАН

5 ЕДИНЕН ПОДХОД КЪМ ПРЕПОДАВАНЕТО
НА БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ

Професия

ЕЛЕНА ЯНАКИЕВА

13 ЗА НЯКОИ ПРОМЕНИ В СПРАВОЧНО-
ИНФОРМАЦИОННОТО ОБСЛУЖВАНЕ

ЖИВКА РАДЕВА

19 ЮБИЛЕЙНА КРАЕВЕДСКА
СРЕЩА

Експертна помощ

ЛОЗИНКА АХЧИЙСКА, БОРЯНА ТАБАКОВА

20 ДОПЪЛНЕНИЯ КЪМ „ТАБЛИЦИ
НА ДЕСЕТИЧНАТА КЛАСИФИКАЦИЯ“

Минало

ЖОРЖЕТА НАЗЪРСКА

29 ПИОНЕРКИТЕ В БЪЛГАРСКОТО
БИБЛИОТЕЧНО ДЕЛО

Отклик

ЕЛЕНА ЯНАКИЕВА

37 МАРКО СЕМОВ —
БИОБИБЛИОГРАФИЯ

АНГЕЛИНА СТАВРЕВА, СТЕФКА ИЛИЕВА

39 КАЛЕНДАР'
2006

ЕЛХА ДЕНЕВА

50 НОВИ СПРАВОЧНИЦИ
В НБКМ

59 ПОКАЗАЛЦИ НА СТАТИИТЕ И
АВТОРИТЕ В „БИБЛИОТЕКА“ ПРЕЗ 2005 Г.

65 ТАЛОН ЗА
АБОНАМЕНТ ЗА 2006 Г.

Списание „Библиотека“

честити на своите абонати и
читатели

Рождество Христово
и им пожелава

Весели и щастливи празници!

ЕДИНЕН ПОДХОД КЪМ ПРЕПОДАВАНЕТО НА БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ

МАЙКЪЛ ГОРМАН

Въведение

В миналото библиотекознанието и библиотечната практика бяха ограничени и неразривно свързани с местната, регионалната и в най-добрия случай с националната традиция. С тенденцията към всеостранна глобализация на живота местната библиотечна практика е вече нежелана и ненужна. А щом библиотекознанието е вече универсална и унифицирана област, образованието (преподаване и изследователска дейност) трябва да стъпва на международно приети идеи за обхвата на тази област и определения за нейното съдържание.

Тъй като тези идеи и определения не са напълно очертани, през ХХІ век отсъства консенсус за естеството и границите на библиотекознанието. Разграничението между библиотекознанието и научната информация (и между изследванията в тези научни области) не е осъзнато и конкретизирано. Аз предлагам определение на библиотекознанието, в центъра на което да бъде човешката писмена памет – това огромно натрупване от съобщения и документи (текстови, визуални и символни) в разнообразна форма, създадено от хората след откриването на писмената и визуалната комуникация.

Ако приемем тази гледна точка, библиотекознанието може да се разглежда като поле на дейност на онези професионалисти, които:

- събират и предоставят достъп до подмножествата на човешката писмена памет (колекциите);

- описват и организират тези подмножества по такъв начин, че в тях да може да се търси;

- трудят се за интегрирането на съставните части на тези подмножества, за да осигурят универсален достъп до писмената памет на цялото човечество;

- посветили са се на запазването и предаването ѝ на бъдещите поколения;

- предоставят помощ и обучение при ползването на писмената памет.

Библиотекознанието обхваща всички форми на записаната човешка комуникация (отпечатана върху хартия, ръкописна, звукозаписна, аудиовизуална, електронни ресурси и документи и т.н.) и си поставя за цел да предостави равен достъп до всяка от тях. То е произникнало от няколко основни универсални ценности – интелектуална свобода, служба в полза на отделния човек и обществото, грижа за писмената памет, универсална достъпност и др. – и се ръководи от етичната рамка, която тези ценности изграждат. На основата на това определение, в доклада е очертана обща структура на обучението по библиотекознание.

Образование по библиотекознание

Бих искал тук да очертая основните характеристики на образователните програми, които подготвят библиотеч-

ни професионалисти за работа в библиотеки и други сродни области, и да опиша какво те трябва да научат, за да имат подходяща квалификация, акредитирана от национална или наднационална професионална организация. Квалификацията може да бъде университетска диплома (за бакалавър или магистър) или професионална квалификация, съответстваща на образователната структура в страната, където е придобита. Това описание води към два въпроса – къде и на какво образователно ниво трябва да се получава библиотечното образование и каква е ролята на професионалните асоциации при легализирането и/или акредитацията на квалификацията.

Основна библиотечна квалификация

Едно от определенията на понятието „професия“ е: „призвание, което изисква специализирани познания и често продължителна и старателна подготовка“⁽¹⁾. Нашата среща днес е посветена на обсъждането на естеството на тези специализирани познания в областта на библиотекознанието, на формата на обучение и на въпроса съществува ли единен подход към образованието по библиотекознание. Най-подходящо е специализираните познания да се придобиват след подходящо по качество и образователно ниво общо образование.

В много страни общото образование се получава след придобиване на бакалавърска степен в университет или колеж и затова обучението по библиотекознание е под формата на магистърска степен или диплома. В други страни и образователни системи това общо

образование се получава в училище, обикновено до 18-годишна възраст и библиотечното образование е под формата на бакалавърска степен или организирано по друг начин професионално обучение. Независимо от подхода, съществува общо съгласие, че освен специализирани познания библиотекарят трябва да има и широки познания и разбиране в областта на хуманитарните и точните науки.

Общо взето, може да се каже, че във всички страни библиотечното образование трябва да се изгражда на основата на най-доброто съществуващо общо образование. От съществена важност за библиотечната квалификация е тя да бъде свидетелство, че завършилите са образовани хора, които владеят специализирани библиотечни познания и са подготвени да ги използват в работата си. Освен това, библиотечната квалификация, независимо дали е получена в университет, колеж, професионално училище или друго учебно заведение, трябва да отговаря по качество и съдържание на образователната система в страната.

Ролята на професионалните асоциации

Белег за високо качество е упражняването на контрол върху професионалното образование от представители на професията. Това може да стане по различни начини – от пълен контрол от страна на професионалната асоциация, при който се препоръчват учебните програми, изпитите и т.н., до най-общ надзор върху учебния процес. Отделните страни и асоциации трябва да избират подхода, но национална

професионална общност, която не упражнява или има минимален контрол над образованието, рискува неминуемо да се получи растяща пропаст между професионалното образование и професионалната практика.

Дисциплината „Библиотекознание“

Както вече споменах, основната характеристика на проблемното поле на библиотекознанието е неговата връзка със записаната човешка памет. С други думи, то се занимава с всички форми на записано знание и информация, с обслужването и методите на подпомагане на достъпа до тях. Неговата област засяга управлението и ползването на записаната памет на човечеството и урежда създаването, комуникацията, идентифицирането, подбора, набавянето, организацията, разпространението и управлението на записаното знание и информация. Библиотекознанието се основава на общи морални стойности и стандарти. В отделните страни те са представени по различен начин, но във всеки етичен кодекс се съдържат морални стойности (например интелектуална свобода, равнопоставеност при достъпа, обслужване) и етични правила (например конфиденциалност по отношение на ползването, уважение към различията във възгледите, избягване на дискриминацията по отношение на отделни социални групи), които са общи за всички библиотеки и библиотекарите.

В това определение на основната характеристика на дисциплината „Библиотекознание“ се съдържат в най-общи линии широките тематични об-

ласти, които трябва да бъдат обхванати от програмите за професионални библиотекарите. Във всички видове големи и малки библиотеки има едни и същи форми на обслужване и се използват подходящи технологии за подобряване на ефикасността и полезността на това обслужване.

Създаване и предаване на знание и информация

За библиотекарите е много важно да познават процесите на създаване на публикувани и непубликувани носители на записано познание и информация (понататък ще ги наричаме „документи“). Библиотеките работят с публикувани и непубликувани печатни документи (книги, списания, ноти, карти и т.н.), ръкописни текстове, звукозаписи, видеозаписи, микроформи, различни аудиовизуални материали, триизмерни артефакти, предмети, свързани с определени документални колекции, и, разбира се, различни видове дигитални документи. Библиографията (изучаването на печатните документи) има дълга история като наука. Това не се отнася за другите форми на комуникация, но образованият библиотекар трябва да познава задълбочено и другите процеси, при които се създават форми на комуникация, начините на тяхното разпространяване, историята, настоящето и бъдещето им, както и ролята, която всяка от тях има в библиотечното обслужване.

Идентификация и оценка

За да изпълняват по-голямата част от задълженията си, библиотекарите трябва да са в състояние да идентифицират релевантни документи на всич-

ки носители. Следователно, познаването на широк спектър източници, в които могат да бъдат намерени документи, е съществен компонент на библиотечното образование. Щом се идентифицират, тези документи трябва да се оценят и затова критичното мислене, необходимо за оценката, е от първостепенно значение за образования библиотекар.

Подбор

Съвременните библиотеки притежават различни видове колекции. Най-очевидни са колекциите от материални предмети, които библиотеката притежава и съхранява. Съществуват и множество чужди колекции, до които библиотеката има достъп чрез сводни каталози, програми за междубиблиотечно заемане, процедури за доставяне на документи и т.н. Освен това съществуват и нематериални предмети (електронни документи и ресурси), за ползването на които библиотеката заплаща (чрез абонаменти или по друг начин). И накрая има множество нематериални документи, които са на разположение на библиотеката и нейните ползватели чрез компютърния достъп, осигуряван от нея. Първостепенна професионална дейност, в която трябва да бъдат обучени всички библиотекари, е подборът на документи за включване в първия и третия вид колекции след локализирането, идентифицирането и оценката им (развитие на колекциите). Образованият библиотекар трябва познава политиките и подходите, чрез които всички библиотеки изграждат фондовете си.

Набавяне

След идентифицирането и подбора на материалните и нематериалните документи, те трябва да се набавят или да се осигури достъп до тях. Тази задача (набавяне) често се извършва в по-голямата си част от служители на библиотеката, които не са библиотекари, но образованият библиотекар не трябва да се задоволява само с бегла представа за процесите на набавянето и достъпа (включително механизми на набавяне като предварителен подбор от издатели или книготърговци). Въпреки че библиотеките набавят материали и предоставят достъп както от обществени, така и от частни източници, последните са свързани с някои специфични проблеми. След завършване на образованието си студентите трябва да са запознати с частния (и все по-интернационализиращ се) сектор, който обхваща издатели и търговци, както и правните и финансовите последици при взаимоотношенията с частния сектор.

Организация и описание

Организацията и описанието на документите чрез каталогизация, класификация и предметизация (по-нататък ще ги наричаме „каталогизация“) е интелектуалният мотор на библиотекознанието. Библиографската архитектура, която е резултат от каталогизация по национални и международни стандарти, е жизненият елемент във всички кооперирани библиотечни програми, а структурите, които изграждат тази архитектура (правила, класификационни схеми, списъци от предметни рубрики), са между основните документи на библиотекознанието. Трябва да

се отбележи, че каталогизацията обхваща всички видове колекции (Вж по-горе *Подбор*) и на практика чрез нея всяка колекция (всяко подмножество на записаната памет на човечеството) става използвана и достъпна.

Съхраняване и ползване

Всеки носител на документи се съхранява по подходящ за него начин и ползването на документите се улеснява или затруднява от формата на съхранение. Образованият библиотекар трябва да бъде компетентен по въпросите на системите за съхраняване и ползване на всички документи (материални и нематериални).

Опазване

Съществува сериозна загриженост по проблемите на опазването на записаната памет на човечеството. Това безпокойство започна с „бавното изпепеляване“ на книгите, напечатани върху киселинна хартия, чупливостта и крехкостта на микроформите и филмите, нетрайността на ръкописите и всички други заплахи, надвиснали над материалните носители, а изменчивостта и нестабилността на електронните записи я засилиха още повече. Образованият библиотекар трябва да бъде запознат с всички опасности за различните форми на записаната памет на човечеството и с всички методи и подходи за предотвратяването им.

Разясняване

Както в библиотеката, така и при отдалечен достъп, потребителите се нуждаят от подпомагане при ползването на достъпните колекции. Това се

извършва под различна форма – справочно и консултантско обслужване, напътствия за организацията и технологиите в библиотеката, различни видове неформална помощ, включване на библиотекари в изследователски екипи на специализирани институции, препоръчителни списъци за четене, списъци на уебсайтове и т.н., програми за обучение за ползване на библиотеките и за информационна грамотност, както и всички други видове междуличностни взаимодействия. Образованият библиотекар трябва да познава подробностите и стратегическата насоченост на тези подходи, както и обхвата и ограниченията на всички източници, които се използват при тези взаимоотношения.

Оценка

Всички библиотечни колекции (материални и нематериални), както и всички видове библиотечно обслужване, трябва да бъдат предмет на непрестанно преценяване и оценка, които се основават на доказани данни или на професионален опит. Образованият библиотекар трябва да бъде запознат с всички технологии на оценяване и тяхното приложение в различните библиотечни дейности.

Разпространяване на информация

При справочното обслужване библиотеките, особено специалните библиотеки, вече не очакват да бъдат потърсени, а са преминали към предвиждане на потребностите на потребителя и предоставят материали и услуги на вниманието на потенциални ползватели (често това се нарича избирателно раз-

пространяване на информация – ИРИ). Компютърните технологии улесняват използването на методи от рода на „профил на ползвателя“. Образованият библиотекар трябва да бъде ориентиран в подобни програми.

Управление

Между библиотеките съществуват големи различия по отношение на тяхната мисия, големина и източници на финансиране. В тях могат да работят стотици различни служители или само един библиотекар. Те притежават или предоставят достъп до огромни универсални фондове или се занимават с по-малко, но динамични специализирани материали. Независимо от вида си, управлението, персонала и финансовите въпроси библиотеките се нуждаят от обучени в областта на администрирането и управлението библиотекари. Тази част от проблемното поле на библиотекознанието е сериозно повлияна и се доближава до по-общата дисциплина на управлението и организацията.

Насърчаване на грамотността и ученето

Всички библиотеки участват в подобряването на нивото на грамотност на обществото и в насърчаването на културата на четене. В зависимост от вида и обслужваната общност ролята на библиотеките в това отношение е различна за отделните страни. Те се обединяват от отношението към грамотността и убеждението, че обществото се усъвършенства в интелектуално, финансово и всяко друго отношение, когато неговите граждани са грамотни и разполагат с раз-

лични възможности за учене.

Морални стойности и етични принципи

Почти всички библиотечни асоциации са публикували етични кодекси, морални принципи и/или други форми на представяне на убежденията си в областта на етиката. Прегледът на тези документи очертава както различия, така и общи виждания. Така например, в декларацията за политиката на Библиотечно-информационната асоциация на Южна Африка (LIASA)(2) се говори за значението на интелектуалната свобода, в декларациите за професионална етика(3) и за основни морални ценности(4) на Австралийската библиотечно-информационна асоциация (ALIA) са посочени интелектуална свобода и свободен обмен на информация и идеи, а в етичния кодекс на Асоциацията на библиотекарите в Малайзия (Persatuan Pustakawan Malaysia)(5) се споменава „принцип на интелектуалната свобода“ и „свободен и равен достъп до източниците на информация“. В повечето кодекси и правила най-често се срещат понятията обслужване, право на поверителност на личните данни на ползвателите, опазване на записаната памет на човечеството и др. Очевидно е, че библиотекарите от различни части на света са определили и вярват в общи морални ценности и етични принципи и че основното им познаване и прилагане трябва да бъде част от библиотечното образование.

Програмата

Програмата на обучението по биб-

лиотекознание трябва да дава възможност да се изучат теорията, принципите, практиката и ценностите, които са в основата на библиотечното обслужване. Обучението трябва да се осъществява с помощта на разнообразни методи и практически упражнения. В предходната част на този доклад бяха очертани и разграничени отделните съставни части на проблемното поле на библиотекознанието, всяка от които трябва да влиза в учебната програма. Вярвам, че представителите на библиотечната професия във всяка страна имат задължението да съставят и приложат „основна програма“ от курсове, която да стъпва на определението за дисциплината „Библиотекознание“, прието в страната (национално ядро). Вярвам също, че внимателното изследване на тази дисциплина ще покаже, че във всяко национално ядро съществува друго ядро, което е общо за всички. С други думи, съществена част от дисциплината „Библиотекознание“ (универсалното ядро) е приложима навсякъде и трябва да бъде включвана в основната програма на всяка страна и в по-широката програма на обучението по библиотекознание.

Програмата на всяка институция, която предлага образование по библиотекознание, може да се възприеме като състояща се от три концентрични кръга:

1. Универсално ядро – най-малкият, вътрешен кръг се състои от съществени основни курсове, общи за библиотечното образование във всички страни.

2. Национално ядро – втори кръг, който обхваща универсалното ядро и се състои от курсове, които съставят основната програма за страната.

3. По-широка програма – трети кръг, който обхваща универсалното и националното ядра и се състои от специални за институцията курсове. За различните институции тази трета, по-широка програма е различна и включва курсове, които не са определени от анализа на проблемното поле на библиотекознанието по-горе.

Учебните предмети, от които е съставена дисциплината „Библиотекознание“, могат да бъдат част както от универсалното, така и от националното ядро и от по-широката програма. Например, в универсалното ядро се включват принципите и практиката на каталогизацията, националното ядро обхваща каталожната практика в страната или региона, а в по-широката програма се изучават приложения на каталогизация в различен контекст. Целта е чрез образованието библиотекарите да постигнат разбиране на теорията, принципите и практиката на всяка от съставните части на дисциплината, да съзнават основните ценности на библиотекознанието и тяхното приложение във всяка една от тези съставни части.

Преподавателите

Учебната програма за образование по библиотекознание трябва не само да покрива всички съставни части на дисциплината, определени и разграничени в основната програма, но и да бъде осъществявана от квалифицирани преподаватели, които са сериозно ангажирани с обучение и изследователска работа в областта на съответните предмети от дисциплината чрез пряко преподаване или поне чрез разработване и координиране на програмата. Тяхна-

та преподавателска и научноизследователска дейност се допълва (но не замества) от нещатни преподаватели (обикновено практикуващи библиотекари), много от които могат да преподават в специализирани области. Нещатните преподаватели могат да обогатят качеството и разнообразието на програмата, тъй като те носят опита от реалния свят и имат практически умения, които могат да бъдат много полезни за студентите. Понякога програмата за библиотечно образование може да бъде включена в група други програми, тематично близки до библиотеките (информационни науки, образова-

ние, компютърни науки и т.н.). В такъв случай е наложително да се запазят цялостта на библиотечната програма и адекватният преподавателски състав

Бележки

1. Webster's Third international dictionary of the English language, Merriam, 1976.
2. <http://www.liaias.org.za/policies/policies.php>
3. <http://www.alia.org.au/policies/professional.conduct.html>
4. <http://www.alia.org.au/policies/core.values.html>

Преведе Александра Дипчикова

Майкъл Горман

е специалист в областта на библиотечно-информационните науки с дългогодишна практика на водещ библиотекар и преподавател във Великобритания и САЩ. Между 1966 и 1977 г. той ръководи каталогизацията в Британската национална библиография и отговаря за службата за библиографски стандарти на Британската библиотека. През следващото десетилетие завежда отдела за каталогизация в библиотеката на университета в Урбана, Илинойс, и е изпълнителен директор на библиотеката. От 1988 г. е директор на библиотечното обслужване на библиотеката Henry Madden на Щатския университет на Калифорния във Фресно. Майкъл Горман е редактор на второто издание на Англо-американските правила за каталогизация и на редица публикации в специализираната област на библиографското описание, както и по общи проблеми на библиотекознанието, библиотечното дело и библиотечното образование. През последните години той развива широка обществена дейност като член на управителни органи на Американската библиотечна асоциация (ALA), а през настоящата година бе избран за нейн президент.

Предлагаме на читателите заключителното обръщение на Майкъл Горман към участниците в работния семинар за сближаване на учебните програми по библиотечно-информационни науки в европейските страни. Той бе организиран от Европейската асоциация за образование и изследвания в областта на библиотечно-информационните науки (EUCLID) и бе проведен в Копенхаген през лятото на тази година.

ЗА НЯКОИ ПРОМЕНИ В СПРАВОЧНО-ИНФОРМАЦИОННОТО ОБСЛУЖВАНЕ

ИЗ ОПИТА НА НАРОДНАТА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

ЕЛЕНА ЯНАКИЕВА

Имат ли бъдеще справочните услуги в библиотеките днес, в епохата на бурно развитие на комуникационните технологии и в условията на разнообразни услуги, които предлагат различните комерсиални служби, – това е въпрос, по който в професионалната литература се дискутира оживено. В резултат на тези дискусии се очертаха два основни възгледа, които са, както можем да предположим, доста поляризирани. Единият е, че справочните услуги навлизат в нова, златна ера, че комуникационните технологии предлагат огромни възможности за обслужването в библиотеките, а хората могат да получат всяка информация, от която имат нужда, стига огромните ресурси да бъдат организирани така, че да достигнат бързо и лесно до тях. Другият възглед е, че времето на справочните служби изтича, че има прекалено много безплатни ресурси, или че има много комерсиални услуги и те изземват ролята на справочните служби в библиотеките. В хода на дискусиите все по-често се припомнят прословутите пет закона на библиотекознанието, формулирани в началото на 60-те години на миналия век от Ш. Ранганатан, като се задава въпросът валидни ли са те днес. Особено внимание се обръща на третия закон („every book-its reader“) и това

не е случайно. Той изразява най-тясно мисията на библиотеките в условията на бурен разцвет на електронните ресурси: да изграждат добре организирани колекции от тези ресурси, за да предоставят оптимални възможности ползвателите да открият информацията, която им е необходима. Разгледан в определен контекст, третият закон може да означава и друго – ресурсите търсят своите потребители. Тогава мисията на библиотекарите е да накарат ресурсите да „намерят“ хората, които имат най-голяма нужда от тях. Всяка организация на електронните ресурси обаче, която е структурирана така, че да даде само и единствено това, което читателите търсят, пренебрегва двата други компонента на добрата библиотечна практика – „прелистване“ и препращане към други източници. А те са важни, тъй като много читатели не са наясно какво точно очакват да получат, когато търсят отговор на определен въпрос, и в хода на търсенето попадат на релевантни източници, като едновременно с това доуточняват или преформулират въпроса си. Днес спазването на третия закон става все по-проблемно – от една страна, поради огромния брой ресурси, от друга, поради факта, че много малко са хората, които преглеждат сайтовете след

първия появил се и така пропускат подходяща информация. Все повече са и гласовете, които „обвиняват“ търсачките, че нарушават четвъртия библиотечен закон – „пестете времето на читателя“.

Поставените въпроси трудно могат да намерят еднозначен отговор, но наложилите се тенденции в информационното обслужване през последните години са свързани именно с мерки за организация на ресурсите, достъпни чрез Интернет, и широкото им приложение в справочно-информационното обслужване на библиотеките. В литературата, но и в практиката се установи понятието онлайн справочно обслужване, виртуално справочно обслужване (digital reference; online reference; virtual reference), използвано най-общо за означаване указването на специализирана помощ чрез Интернет при извършването на справочна услуга, а усъвършенстването на всички средства за търсене чрез Интернет – както на Интернет ресурсите, така и на специализираните бази данни, е предмет на усилията на библиотекари и информационни специалисти от цял свят.

Като възприемам възгледа, че справочните служби на библиотеките днес, в условията на все по-качествени електронни ресурси и широко използване на възможностите, които комуникационните технологии предлагат, имат сериозни позиции в информационното обслужване на всички видове потребители, както и факта, че използването на тези ресурси в информационното обслужване на библиотеките промени техниките на това обслужване и вида на готовите продукти, но запази модела и основните принципи на тяхното изгот-

вяне, бих искала да представя накратко усилията на националната библиотека на България през последната година именно в тази посока. Тези промени се изразяват в две основни насоки:

- усилия, насочени към виртуално справочно-информационно обслужване;
- усилия, насочени към оптимизиране на традиционното справочно-информационно обслужване.

Утвърденото през годините справочно-информационно обслужване в НБКМ следва възприетата в повечето библиотеки практика на т.н. диференцирано обслужване, в основата на което е разпределянето на читателските въпроси и съответно отговори на два основни вида:

- въпроси, които изискват еднозначни и бързи отговори, за които се използват фактографски справочници, или каталози и библиографски справочници, чрез които се уточняват библиографски данни;

- въпроси, които изискват задълбочено издирване по каталози, печатни библиографски указатели, бази данни, електронни ресурси в Интернет и т.н. и които предполагат изготвяне на определен информационен продукт (библиографски списък, библиографски указател, пакет с документация и др.), при съобразяване с езиковия и хронологичен обхват на намерените документи, които потребителят изисква.

Двата основни типа въпроси формират и двата основни типа обслужване, както и съответните модели на справочни услуги и продукти – бързи справки с кратки отговори, съдържащи фактографска информация, кратки тематични библиографии, или библи-

ографски уточнения (ready reference) и изготвяне на списъци с библиографска, пълнотекстова или др. информация по изследователските и научни теми (research bibliography).

Напоследък в професионалната литература се обръща особено внимание на първия тип обслужване, като се определят три основни модела на виртуална справочна услуга в библиотеките (този вид услуги се извършват в различни видове библиотеки):

1. Изграждане на справочни колекции от ресурси, достъпни чрез Web (Ready-reference collection on the Web); съставяне на ръководства, помагала, пътеводители и др., в които се включват такива ресурси; използване на услугата „най-често задавани въпроси (FAQs)“; създаване на т.н. knowledge base – т.е. сбор от въпроси, които се задават най-често и съответно техните отговори. Този модел не изисква непосредствена връзка с потребителя, но библиотекарите, които изготвят такава колекция или ръководства, трябва добре да познават потребностите на своите потребители и именно на тази основа да ги изграждат.

2. Използване на електронна поща и формуляри за заявка на справочни услуги, достъпни чрез Web (т.н. asynchronous reference) – библиотекарите от справочните служби отговарят след предварително уточнено време на запитвания по посочения начин.

3. Синхронно справочно обслужване (Synchronous reference) – услугата може да се предлага чрез chat в откритото уеб-пространство (напр. ISQ) или чрез специален софтуер, а основното ѝ предимство е нейната интерактив-

ност, което позволява доуточняване на въпросите и отговорите в процеса на търсенето. Макар че концепцията за виртуалното справочно обслужване се появява в средата на 80-те години на миналия век, когато библиотекарите започват да използват масово електронната поща за справки, доста по-късно, в края на 90-те, започва използването на chat с потребителите в режим онлайн. Усъвършенстват се програмните продукти (днес широко се използват напр. Web contact center software; customer relationship management software), което позволява на библиотекарите не само да разговарят с потребителите, но и да контролират тяхното навигиране в уебпространството.

Съобразявайки се с посочените тенденции, но и с традицията на информационното обслужване в НБКМ, Центърът за библиографска информация – структурното звено, където това обслужване основно се извършва, предприе някои инициативи в тази посока. При тяхното осъществяване сме използвали както публикации по проблеми на справочното обслужване, така и опита на научни библиотеки в развитите европейски страни и САЩ. Съобрази-ли сме се и с основните теоретични постановки за електронните ресурси, свързани преди всичко с критериите за подбор на тези ресурси, с тяхната характеристика и типология.

Ето накратко резултатите от усилията ни, насочени към виртуално справочно-информационно обслужване:

1. Изграждане на „виртуална справочна библиотека“ – колекция от фактографски виртуални справочници на свободен достъп, структурирани в ос-

новни раздели. Основното ѝ предназначение е да дава кратка фактографска информация по относително често задавани въпроси.

2. Изграждане на колекция „Полезни средства за търсене в Интернет“. Основната цел е да ориентира потребителите в подбора на качествени Интернет ресурси.

3. Изграждане на колекция тип „открит достъп“. Основното ѝ предназначение е да подбере качествени сайтове с пълни текстове на книги или статии от списания, достъпни без ограничение.

Как беше изградена виртуалната справочна библиотека и какви ресурси са включени в нея?

Специализираната литература предлага изключително разнообразни решения — до степен, която лесно може да доведе до загубване на основни критерии и принципи. След проучване на многобройни публикации, възприехме следните общи и най-разпространени критерии за оценка на информационните ресурси в Интернет:

- обхват — какви документи се включват в определен ресурс и от каква предметна област; покрити ли са достатъчно добре всички аспекти на предметната област; до какви детайли в предметната област се достига; хронологичен обхват, вид или формат на документите; представени ли са те чрез въвеждащи думи или друг начин и т.н.;

- съдържание — дали включената в ресурсите информация е фактическа, или изразява само мнението на автора, съдържа ли оригинална информация или е само линк, дали съответният електронен ресурс е самостоятелно създаден, или са използвани абстракт

ти от други ресурси, при които е възможно да се загуби или подмени информация. Използваните допълнителните характеристики на съдържанието включват: степен на научност, прецизност и акуратност на представянето на фактите с избягване на идеологически, рекламни и др.п. мотиви; авторитетност на автора или институцията създател; актуалност, наличие на печатна или друга версия и др.;

- качество на графичния и мултимедия дизайн, възможностите за достъп, които предлага организацията на информацията;

- предназначение — формулирано ли е то и изпълнява ли се действително;

- оценка на източника — отразена в други сайтове или специализирани издания;

- възможности за работа с него: приятелски интерфейс — наличие на меню „Помощ“, на специфични команди, улесняващи търсенето и др.; лесен достъп — т.е. достъпност чрез стандартен програмен пакет и хардуер; възможности за търсене — доколко ефективно може да се търси в него, дали е организиран логически, така че да улеснява намирането на източниците, какви възможности за прецизиране на търсенето предлага, дали търсачката индексирва целият Интернет ресурс.

При избора на ресурси за виртуалната справочна библиотека приложихме именно тези критерии за подбор. Наред с това включихме главно справочници, които имат световен или европейски обхват, които са многоотраслови, които са портали към други ресурси. По този начин продължаваме модела на комплектуване на традиционни справочни изда-

ния в НБКМ, прилаган от дълги години и действащ досега. Съобразили сме се и с най-често задаваните въпроси, наложили се през дългогодишния ни опит, с ресурсите на подобни виртуални справочни библиотеки, включени в сайтовете на големи чужди библиотеки, както и с препоръчани заглавия в специализираната литература.

Включените фактографски справочници, указатели и портали към институции са структурирани по следния начин: абривиатури и акроними; алманаси; архиви; асоциации, организации, общества; библиотеки; биографии; енциклопедии; издателства и книжна търговия; компании, музеи; награди; новини; правителства и международни организации; речници; университети; цитати. Всеки адрес е придружен с кратка справочна анотация и е достъпен от сайта на НБКМ.

Източниците са сравнително малко на брой, силно подборни и се актуализират периодично. Повечето от тях са известни на библиотечните специалисти, но се надяваме, че издирени и структурирани по този начин, ще бъдат полезни на читателите на нашата, а и на други библиотеки.

Полезни средства за търсене в Интернет – включените тук ресурси са групирани според най-разпространената класификация – указатели, виртуални библиотеки, търсачки. Това групиране е донякъде условно – разграничаването особено на първите две групи става все по-трудно (не случайно едни и същи ресурси се определят ту като ръководства, ту като виртуални библиотеки), а приликите с търсачките се засилват поради сближаването на

техниките за търсене. Електронните адреси на включените ресурси също са достъпни чрез сайта на библиотеката.

Ресурси тип „открит достъп“ – критериите за подбор са аналогични, а обособяването им се наложи поради все по-големия брой на този вид ресурси в Интернет пространството и възможностите, които те предлагат. Адресите са достъпни чрез сайта на библиотеката.

Изброените дотук колекции и особено виртуалната справочна библиотека са предназначени да отговарят главно на информационни потребности от първия посочен по-горе вид и се доближават до първия представен модел.

За осъществяването на втория модел виртуална справочна услуга (асинхронно обслужване) подготвихме специален формуляр за заявка на справка (на български и английски език), в който са използвани основните въпроси от провеждане на т.н. справочно интервю при традиционното справочно обслужване. Той също се намира на сайта на библиотеката и вече се ползва активно за заявки на справки както от потребители от страната, така и от чужбина. Немалък е броят и на заявките (и отговорите), получени и изпратени по електронна поща. Предстои предоставяне на достъп и до базата данни – архив на подготвените справки, с възможност за тяхното повторно използване.

Що се отнася до втория вид обслужване – подготовка на информационни продукти чрез използване на разнообразни печатни и електронни източници – библиографски указатели, библиографски и пълнотекстови бази данни и т.н., библиотеката вече има богат опит. Тук ще отбележа само, че през

2005 г. благодарение на получена държавна субсидия, НБКМ успя да абонира четири бази данни на реномирани световни издателства – Oxford University Press (Oxford Reference Collection), Thomson/Gale (InfoTrac Custom Journals и Gale Virtual Reference Library) и Emerald (Emerald Full Text). Съдържанието на тези бази е представено подробно на сайта на библиотеката ("Електронни ресурси на НБКМ"). Интересно е да отбележим, че НБКМ е първата библиотека у нас, абонирана за най-новата услуга на издателство Thomson/Gale, стартирала през 2004 г. – виртуалната справочна библиотека, в която са включени електронни справочници на издателството, а усилията ни за все по-широко приложение на електронните ресурси в информационното обслужване бяха оценени и възнаградени от издателството – материалният израз на това е осигуреният едногодишен достъп (до октомври 2006 г.) до базата данни InfoTrac One File, както и до огромната информация в Literature Resource Center.

Споменатите бази данни се използват широко в подготовката на различните видове продукти – както с библиографската, така и с пълнотекстовата информация, която съдържат. За улеснение на читателите подготвихме и инструкции за тяхното използване, които представят основните режими на търсене, възможностите за лимитиране, получаване на информацията и т.н.

Електронни ресурси могат да се ползват от читателите на библиотеката в новосъздадения Информационен хол. Той е разположен на удобно за читателите място – зад гишето за пода-

ване на заявки, а идеята е в него да бъде обособена представителна справочна сбирка от печатни фактографски издания, както и компютри, чрез които могат да се ползват абонираните от библиотеката бази данни, електронните ресурси на свободен достъп, които представихме по-горе, и разбира се – всички останали ресурси, които световната информационна мрежа предлага. В непосредствена близост се намира дежурен библиограф, чиято роля все повече се свежда до оказване на експертна консултантска помощ при използване на електронните ресурси.

Какво включва колекцията от печатни справочни издания?

Преди всичко основни универсални енциклопедии на всички европейски страни, САЩ, Канада и др. Тази сбирка се състои от две части – по-стари и по-нови енциклопедии, което е съобразено с читателското търсене. Наред с тях – представителна сбирка от биографски справочници; статистически справочници, езикови речници.

В отделна сбирка са обособени основните и най-често използвани библиографски справочници и каталози – изданията на българската национална библиография – текуща и ретроспективна, сводния каталог на периодичните издания и др.

По този начин двата вида ресурси – печатни и електронни, се допълват, като предлагат на читателите богат и професионално подбран фонд от информационни източници.

Представените накратко промени са част от усилията на националната библиотека на България да се превърне в съвременна библиотека, кореспондира-

ща с най-добрите практики на информационното обслужване, библиотека, чиято главна цел е осигуряването на достъп до безкрайните възможности, които информационното общество ни предлага.

Литература

Kovac, D. and K. Robinson. The Kovac Guide to electronic Library collection development. London : Neal-Schuman Publ., 2004, 250 p.

Francœur, Stephen. An analytical survey of chat reference services // Reference Services Review, vol. 29, 2001, № 3, p. 189-204.

Moyo, Lesley. Reference anytime anywhere : toward virtual reference services at Penn State // The Electronic Library, vol. 20, 2002, № 1, p. 22-28.

Jane, Catherine and Dawn McMillan. On line real time? Deciding whether to offer a real-time virtual reference service // The Electronic Library, vol. 21, 2003, № 3, p. 240-246 (<http://www.emeraldinsight.com/0264-0473.htm>).

Юбилейна краеведска среща

Навършиха се 40 години от създаването на краеведско обединение „Мизия“, в което членуват Регионална народна библиотека „Петко Р. Славейков“ – Велико Търново и областните библиотеки „Априлов-Палаузов“ – Габрово, „Проф. Беню Цонев“ – Ловеч и „Хр. Смирненски“ – Плевен.

По този повод на 29 и 30 септември т.г. в Троян се състоя юбилейна среща, на която присъстваха част от учредителите – проф. Марин Ковачев и Темснужка Михайлова, дългогодишните краеведи Христина Карамихова, Пенка Андреева и Радка Рашева, директорите на библиотеките в Ловеч и Плевен Марияна Иванова и Аня Михова, действащи краеведи. Гости на обединението бяха ст.н.с. Цветанка Панчева от Народна библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, която отдавна се занимава с проблемите на библиотечното краезнание, и Тания Войникова, управител на софтуерната фирма „Софтлиб“.

Празничният представителен форум се състоя в читалище „Наука“ и започна с приветствията на Съюза на библиотечните и информационните работници, на софтуерните фирми „РС-ТМ“ и „Софтлиб“. Председателят на обединение „Мизия“ Вили Томова представи дейността му през изминалите години и очерта основните направления в нея – текущо и ретроспективно проучване на периодичния печат и книгите; комплектуване и докомплектуване на краеведските фондове; изготвяне на библиографски издания с краеведска тематика; оптимално използване на новите информационни технологии, оказване методична помощ и повишаване квалификацията на краеведите.

Последва дискусия на тема „Проблеми и перспективи пред краеведско обединение „Мизия“ в съвременното информационно общество“. Изказаха се мнения относно крайно необходимото осъществяване на електронен обмен на информация между четирите библиотеки. Стана ясно, че работата в тази насока се диференцира между библиотеките във Велико Търново и Габрово, които работят с продукта „Е-либ“ и библиотеките в Ловеч и Плевен, работещи с продукта „АБ“. Като перспектива се очерта публикуването на информацията от краеведските бази данни в Интернет. На вниманието на присъстващите бе предложена идеята за създаване на единна онлайн база данни, обединяваща краеведските масиви на четирите библиотеки, с цел максимално улесняване на потребителите.

По предложение на проф. Ковачев се взе решение през 2007 г. обединение „Мизия“ да участва в честването на юбилей „170 години краеведска дейност в България“. На краеведите беше препоръчано да работят повече с регионалните краеведски дружества и да сътрудничат с материали на краеведските периодични издания. Дискусията приключи със становището, че проблемите са решими тогава, когато е налице желание за работа и сътрудничество. Присъстващите си пожелаха дейността на краеведско обединение „Мизия“ да протече в идните години!

Живка Радева

ЛОЗИНКА АХЧИЙСКА, БОРЯНА ТАБАКОВА

I ГРУПА. Допълнения въз основа на ПО-ДРОБНО ДЕЛЕНИЕ в УДК (пълни стандартни издания на английски и руски език) ИЛИ ДОПЪЛНИТЕЛЕН ТЕКСТ към същото ниво, които не са включени в изданието на УДК 1985–1991

ДА СЕ ДОБАВИ И:

(08)	Сборници
(093.4)	Завещания
(829.1)*	Фолклендски острови
„-„	Древност. Времето (годините) до нашата (новата) ера
„+„	Времето (годините) от началото на новата ера
-058.862*	Сирази

06.064	Забележка: Вж и 061.4
061.4	Към забележката: Вж и 06.064
087.5	Издания за юноши

133 Забележка: Същност на окултизма, свръхсетивно възприятие, духовно обучение, посвещение (инициация), ясновидство, предсказания, окултно въздействие, магия, вещерство, теургия
Вж и 159.961 : 291.3

2. Религия. Теология

- 291.2* Към забележката: Божества. Демони. Космогония.
Край на света. Есхатология и др.

3. Обществени науки

- 316.62 Към забележката: Девиантно поведение. Социална патология
- 336.21/.26 Свободни от данъци зони
- 336.76 Борса. Паричен пазар. Капиталов пазар Управление на частния капитал
Забележка: Ценни книжа, акции, облигации, фондова борса, борсови операции и др.
- 338.48-1/-6 Характеристики на туризма
- 338.48-1 Организационни характеристики
- 338.48-2 Характеристики според типа потребители
Подразделя се с помощта на общите определители за лица -05 (Табл. Iк), напр.:
338.48-2-053.81 Младежки туризъм
338.48-2-056.26 Туризм за лица с физически и умствени недостатъци, инвалиди
- 338.48-3 Характеристики според годишното време, напр.:
338.48-3"324" Зимен туризъм
- 338.48-4 Характеристики според мястото и разстоянието
- 338.48-42 Разстояние
- 338.48-44 Място, обект на пътешествието
Подразделя се с помощта на общите определители за място (1/9) (Табл. Iе), напр.:
338.48-44(1-21) Туризм в градовете
338.48-44(1-22) Селски туризм (прекарване на свободното време в селска местност)
338.48-44(1-83) Транзитен туризм
338.48-44(1-87) Задграничен туризм
338.48-44(1-88) Туризм вътре в страната
338.48-44(202) Космически туризм
338.48-44(23.0) Планински туризм
338.48-44(26) Морски туризм
- 338.48-5 Характеристика според вида активност
- 338.48-51 Приключенски туризм

- 338.48-52 Според спортната активност
 Подразделя се с помощта на знака за отношение :796/799, напр.:
 338.48-52:796.5 Пешеходен туризъм.
 Алпинизъм. Спортно ориентиране
 338.48-52:796.6 Велотуризъм
 338.48-52:796.9 Зимен туризъм (със ски, шейни, кьнки и др.)
 338.48-52:797.1 Воден туризъм (с плавателни съдове)
 338.48-52:798.2 Конен туризъм
- 338.48-53 Рекреационна дейност
 Подразделя се с помощта на знака за отношение, напр.:
 338.48-53:331 Трудов туризъм
 338.48-53:379.822 Екскурзионен туризъм (с посещения на музеи, театри и др.)
 338.48-53:63 Селскостопански туризъм (в съчетание със селскостопанска работа)
 338.48-53:791/794 Развлекателен туризъм
- 338.48-6 Характеристика според мотивите, задачите и целите на туризма
 Подразделя се с помощта на знака за отношение, напр.:
 338.48-6:001.89 Туризм за научни изследвания
 338.48-6:2 Религиозен туризм
 338.48-6:371 Педагогически туризм. Учебен туризм (Вж и 371.13/16 ; 371.23)
 338.48-6:502/504 Екотуризм
 338.48-6:615.8 Туризм за здраве
 338.48-6:65 Бизнес-туризм, в това число пътувания по повод делови конференции
 338.48-6:7/8 Културен туризм
- 338.48-61 Пътувания по повод различни мероприятия, напр.:
 338.48-61:796 Пътувания по повод спортни мероприятия
 338.48-611 Пътувания по повод конференции, фестивали
- 339.543 Към забележката: Свободна търговия. Безмитна търговия. Свободни митнически зони. Зони за свободна търговия
 Вж и 336.21/26 ; 336.4

- 343.82 Забележка: Хранене и облекло на затворниците, труд в затворите, посещения, отпуск, наказания, здравеопазване, професионално обучение, религиозно, морално и социално възпитание, превъзпитание и др.
- 37.037
392 Към забележката: Сугестопедия
- Към забележката: Обичаи, свързани с приготвянето и употребата на храни, напитки и наркотични средства, пости, канибализъм, людоедство, лични и фамилни имена, прозвища, прякори и др.
- 393 Забележка: Погребване в земята, кремация, балсамиране, мумии, гипсови маски, снети от лицата на покойниците, траур, погребални шествия и процесии, танц на смъртта, заупокойни молитви, оплакване на покойниците, жертвени дарове при погребение, помен, изгаряне на вдовиците, наследство (литературно и имуществено)

5. Математика. Естествени науки

- 514.1 Сферична тригонометрия

6. Приложни науки. Медицина. Техника. Селско стопанство

- 615.32 Забележката отпада
- 615.322 Забележка: Подразделя се със знак за отношение :582, :633/635 и :665.3
- 615.324 Лекарствени средства от животински произход
 Забележка: Подразделя се със знак за отношение :59, :636/639 и : 665.2
- 615.326 Минерални вещества от естествен произход
 Забележка: Подразделя се със знак за отношение :549 и 553
- 615.327 Лечебни минерални води
 Вж и 615.838
- 617* Забележка: Може да се използват специалните определители към 616 (616-001/-009 ; 616-01/-09 ; 616-7)
- 618* Забележка: Може да се използват специалните определители към 616 (616-001/-009 ; 616-01/-09 ; 616-7)

- 625.711 Към забележката: Велосипедни, пешеходни, за езда,
планински, горски, пустинни и др.
пътища
- 635.91 Променя се на: Стайни декоративни растения
- 635.92 Променя се на: Градински декоративни растения
- 658.567* Обработка на брака и отпадъците
Вж и .004.8 ; .002.68 ; .002.8 ; 628.3/5

**7. Изкуство. Художествени занаяти. Фотография. Музика.
Развлечения. Игри. Спорт**

- 792.075 Режисьори
- 796.02 Защита от нещастни случаи и опасности
- 797.22 Да се поправи на: Плуване със спомагателни средства
(пояси, плавници и др.)

8. Езикознание. Филология. Литература

- 82-16 Да се поправи на: Описателна поезия
- 82-91 Да се поправи на: Популярни издания на художествена
литература (адаптирани, съкратени и
др. п.)
- 82.085.4 Забележка: Популярна литература (изобщо) - вж 087.6
Дебати. Публични дискусии

II ГРУПА. Класификационни решения от практиката на Центъра за
национална библиография, взети въз основа на **СМИСЛОВО СЪОТВЕТСТВИЕ**
ИЛИ АНАЛОГИЯ

ИНДЕКС **ТУК СЕ КЛАСИФИЦИРА И:**

Общи определители

- (086.74) Аудиокасети
- (086.76) Аудио CD

2. Религия. Теология

- 264* Екзорсизъм (като богослужебна практика)
- 265* Екзорсизъм (като тайнството изцеление на обладани
от зли духове)

3. Обществени науки

331.5	Надомна заетост (икономически аспекти) Вж и 349.24
336.21/.26	Офшорни зони
338.43	Аграрна политика
340.11	Правна терминология. Правен език и стил
340.6*	Съдебно-счетоводна експертиза
376.4	Аутизъм (педагогически аспекти)

6. Приложни науки. Медицина. Техника. Селско стопанство

614.23/.26*	Медицинска деонтология. Медицинско право
616.89	Аутизъм (медицински аспекти)
681.327	Интерфейсно оборудване

7. Изкуство. Художествени занаяти. Фотография. Музика. Развлечения. Игри. Спорт

792.027	Театрална режисура
796.41	Спортна аеробика Вж и 613.71
797.215	Водолазно дело. Гмуркане

8. Езикознание. Филология. Литература

82-193	Хайку
82-3	Стихотворения в проза, импресии, миниатюри

III ГРУПА. Сложни и съставни индекси и общи определители, изградени по правилата на УДК в ЦЕНТЪРА ЗА НАЦИОНАЛНА БИБЛИОГРАФИЯ

Общи определители

(4-6)*	Страни от Европейския съюз
(063.057.874)	Конференция, предназначена за ученици
(02.057.874)	Четива (книги) за ученици
(02+086.76)	Комплект от книга и аудио CD
(075.3+086.74)	Комплект от учебник и аудиокасета
(086.74+02)	Комплект от аудиокасета и книга

0. Общ отдел

001:061.25(497.2)	Съюз на научните работници в България
001:061.25.064(497.2)	Изложба, организирана от Съюза на научните работници в България
061.12(497.2)	БАН
061.12.063(497.2)	Конкурс, организиран от БАН
069.02:7.049.2(497.216.1)	Дом на хумора и сатирата в Габрово

1. Философия

17.03:130.3(497.2)(091)	История на метафизичната етика в България
-------------------------	---

3. Обществени науки

316.324:681.3	Информационно общество
330.341(330.35):001.89	Икономика на знанието (Икономика, основана на знание)
332.02:63	Аграрна политика
	Вж и 338.43
332.1.02:63	Регионална аграрна политика
338.43:336.77(497.2)	Кредитиране на селското стопанство в България
355.46:355.48(100)"1939/45"(093.3)	Спомени за военновъздушните операции през Втората световна война
355.48(470:560)"1877/78"	Военна история на Руско-турската освободителна война
393(=1.32)	Погребални обичаи и обреди на жителите на Древния Египет
393(=931)	Египетски погребални обичаи

5. Математика. Естествени науки

539.14:512-7	Алгебрични методи в ядрената физика
--------------	-------------------------------------

6. Приложни науки. Медицина. Техника. Селско стопанство

615.322:634	Плодовете като лечебно средство (храна). Лекуване с плодове
615.324:638.16/17	Пчелният мед като лечебно средство
615.326:549	Минералите като суровина за лечебни средства. Лечебни свойства на минералите
631/635(092)	Агрономи
657:658	Счетоводство на стопанските предприятия

657:336.71 Банково счетоводство
657:368 Застрахователно счетоводство

7. Изкуство. Художествени занаяти. Фотография. Музика. Развлечения. Игри. Спорт

73/76(497.2=919.81):061.4(497.223)(084) Каталог от изложба в София
на изобразителното изкуство
на арменците в България

737.1.032.044:796.032 Олимпийски и спортни игри, изобразени върху
антични монети

741.5:061.41(497.215.1)(084) Каталог от международна изложба на
карикатурата в Разград

75(460):061.4(497.223)(084) Каталог от изложба на испанска живопис в
София

766:659.133:061.41(497.223)(084) Каталог от международна изложба на
сценичния плакат в София

796.5.02:061.23 Планинска спасителна служба

797.215:612 Физиология на подводния спорт (гмуркане,
водолазно спускане и др.)

8. Езикознание. Филология. Литература

82.09-057.874 Литературна критика с автори ученици

82.09-057.874(082) Сборник от литературно-критични материали с
автори ученици

82.08-057.874(082.2) Сборник с цитати (напр. „бисери“) от литературни
съчинения и преразкази на ученици

9. География. Биографии. История

904:625.7(497.2=1.37) Римски пътища в България (като археологични находки)

IV ГРУПА. МЕТОДИЧНИ РЕШЕНИЯ за класифициране на отделни типични случаи

1 РЕШЕНИЕ: Класифициране на литература по Политическа психология
32.01:159.9+316.6

2 РЕШЕНИЕ Класифициране на литература по Анализ на стопанската
дейност на предприятие в даден отрасъл
658.155:отрасъла (Вж методичните указания към
658 - с.223)

Но: Анализ на стопанската дейност в селското стопанство
631.15:658.155 (Вж методичните указания към 631.15 - с.210)

3 РЕШЕНИЕ Класифициране на Сборници със статии от периодичния печат

I случай: Сборникът съдържа статии от различни сфери
82-92

II случай: Сборникът съдържа статии само от една сфера,
напр. политика
32(0:82-92)+82-92

4 РЕШЕНИЕ Класифициране на Художествена литература с автори – представители на етническите малцинствени групи в България

Националността на художествената литература се определя според ЕЗИКА, на който е написана (т.е. спазва се принципа за изграждане на индексите за национални литератури в УДК). Доуточняващите елементи се отразяват в индекса чрез общите определители – съответно за НАРОДНОСТ или МЯСТО, напр.:

Художествена литература на ромите в България, написана на български език 886.7(=914.99)-1/-9

Художествена литература на ромите в България, написана на ромски език 891.499(497.2)-1/-9

5 РЕШЕНИЕ Класифициране на Канадска литература на френски език 840(71)-1/-9

ЗАБЕЛЯЗАНИ ПЕЧАТНИ ГРЕШКИ

в „ТАБЛИЦИ НА ДЕСЕТИЧНАТА КЛАСИФИКАЦИЯ – ДОПЪЛНЕНИЯ, ПОПРАВКИ И МЕТОДИЧНИ РЕШЕНИЯ 1993–2004“

СТРАНИЦА	РЕД	НАПЕЧАТАНО	ДА СЕ ЧЕТЕ
с.6	14 ред отдолу	(929.1)	(829.1)
с.8	11 ред отдолу	-054	-054.7
с.11	20 ред отдолу	06.68	06.068
с.11	След 19 ред отгоре да се добави: СПЕЦИАЛНИ ОПРЕДЕЛИТЕЛИ		
с.11	След 25 ред отгоре да се добави: ОСНОВНИ ДЕЛЕНИЯ		
с.25	13 ред отгоре	37.013.42	37.013.43
		(Културна педагогика)	
с.25	След 12 ред отгоре да се добави: 37.013.42		Социална педагогика

ЗАБЕЛЕЖКА: Означените със звездичка индекси вече са включени в изданието „Таблицы на десетичната класификация – дополнения, поправки и методичные решения 1993–2004“, без да са били публикувани предварително в сп. „Библиотека“

ПИОНЕРКИТЕ В БЪЛГАРСКОТО БИБЛИОТЕЧНО ДЕЛО

ЖОРЖЕТА НАЗЪРСКА

До Първата световна война са известни единични случаи на жени, работещи в големите български библиотеки. Обикновено те са машинописки на каталозите (каквто е примерът с владеещата три езика Кръстина Златоустова в Университетската библиотека, 1903–1905), докато колегите им мъже (известни имена като П. Ю. Тодоров, П. К. Яворов, Елин Пелин, Кирил Христов, Д. Страшимиров работят в Народната и Университетската библиотека) са със статут на командироваани гимназиални учители или на щатни библиотекарите(1). Едва след 1919 г. библиотечните институции се „отварят“ и за българските жени, вече не само като чиновнички, но и като специалисти.

Животът на повечето от тези първи български библиотечни работнички е основно проучен, за други сведенията са оскъдни или липсват(2). Целта на представените шест биографични скици е не да повторят известни факти или да ги допълват с нови детайли, а да очертаят образа на едно поколение български жени, неговата обществена активност, идеен профил и професионална реализация.

*

Маргарита Димчевска (1892) е родена в Самоков, вероятно в семейство на бежанци от Македония – протестанти. Има по-голяма сестра, Естер, която

завършва цариградския Американски девически колеж и учителства в Протестантското девическо училище в Самоков преди да замине да живее в САЩ. Тя очевидно е пример и опора за по-малката си сестра, както това се установява в представително изследване при много от девойките(3). Маргарита също завършва колежа (1914) и остава там да работи като библиотекарка (1914–1918). Едва след десетилетие учителстване тя завършва с отличие Училището за библиотекарите към Лондонския университет (1925) и почти веднага е командирована от Министерството на просвещението в Народната библиотека (НБ)(4). Това става с личното застъпничество на Иван Шишманов и вероятно с намесата на съпругата му Лидия, известна феминистка и литераторка. Така тя постъпва по същото време и при назначението за лектор по германистика в Софийския университет на д-р Живка Драгнева. Всъщност именно през 20-те години на миналия век се забелязва масово навлизане на жени в научните институции – в СУ има вече няколко асистентки, в Народния етнографски музей работят изкуствоведката Евдокия Петева-Филова и фолклористката Райна Кацарова-Кукудова, а в Археологическия музей – археоложката Вера Иванова-Мавродинова.

Маргарита Димчевска престоява

само 2 години в Народната библиотека и е преместена в Министерство на просвещението, където през 1927-1934 г. отговаря за уреждането на училишните библиотеки. Това става във времето на сериозно обсъждане на социалните проблеми на децата, на ускорени училищни реформи и на своеобразен „бум“ на детската книга. Затова дейността на Димчевска е разнообразна – организира станалата традиционна Седмица на книгата (от 1929 г.), чете лекции в курсове по библиотечна класификация и каталогизация, организира образцова библиотека към Висшата кооперативна школа, специализира с Карнегиева стипендия в САЩ (1930), прави изложба в България на планове и снимки от големите световни библиотеки. Междувременно тя е български делегат на I Световен конгрес на библиотекарите и библиографите (Италия, 1929) и е избрана в комисията за болнични библиотеки на ИФЛА (Международната федерация на библиотечните асоциации) – организация, работеща за професионално сътрудничество, разбирателство на народите и усъвършенстване на библиотечно-информационното обслужване(5).

От периода 1934–1943 г., та до пенсионирането си, Димчевска отново е в НБ, отначало дори като вр.и.д. директор, а след оставката си през 1935 г. – като главен библиотекар и завеждащ Чуждестранния отдел, където съставя правила за класификация по Англо-американската инструкция(6). Така тя демонстрира, че с умения и квалификация една жена може да се изкачи в йерархията, да пробие т.нар. „вертикал-

на сегрегация“ на властта и да преодолее положението на „дискриминиран елит“ (по изразите на Бурдийо). През 30-те години Димчевска публикува редица специализирани трудове – „Библиография на българската кооперативна книжнина“, статии за детските библиотеки и библиотечните сгради в сп. „Българска книга“ и в „Читалище“(7).

Професионалните занимания не пречат на Димчевска да бъде активистка в Дружеството на българките с висше образование (ДБВО, София, 1924), първата организация на висшата българска женска интелигенция с пацифистки и феминистки профил, от основаването му чак до 40-те години. На неговите сборки тя е основен сказчик по проблеми на библиотеките и съвременния живот в Америка. Същевременно Димчевска е президент на Асоциацията на възпитаничките на Американския колеж, която обединява нейни съмишленички-феминистки като учителката и преводачката Люба Ачкова и юристката Фани Кесякова, председателка на Секцията на правничките към ДБВО. Димчевска за кратко е и библиотекарка на Лигата на говорещите английски език в България (1926). Така се допълва портрета на една дейна радетелка за мир и културно сътрудничество на нациите. Не случайно тя е поканена от ОН за лекторка в Международното лятно училище (Женева, 1931)(8).

*

Цветана Сахатчиева (1889) е родена в София и е възможно да е роднина на известния рентгенолог и онколог д-р Андрей Сахатчиев. Архивните източници показват, че тя, както много

свои връстници, не постъпва веднага след завършване на гимназия в университет, а е принудена да стане волнонаемна учителка във Видинската девическа прогимназия (1909). Впоследствие Сахатчиева завършва география в СУ (1922) и за нея има сигурни данни, че през 1928 г. работи в НБ(9). По това време тя е вече в Настоятелството на ДБВО (1929–1930), членува в Комитета му за пропаганда, посещава с групата жени конгреса на Международната федерация на университетските жени (МФУЖ) в Женева (1929) и изнася сказки пред участничките в асоциацията. Като професионалист, Сахатчиева е натоварена от ДБВО заедно с колегите си Сия Иванова и Икономова да състави библиография на трудовете на випускнички и учителки на I Софийска девическа гимназия за готвения юбилеен сборник. Това я амбицира да продължи библиографията на Беньо Цонев за женския книжовен труд, прекъсната през 1911(10). Още повече, че ДБВО членува тогава в Национален комитет за връзка с Международния институт за умствено сътрудничество (Париж, 1926), който си поставя задача да състави библиографии на световни шедьоври и на преводни произведения, да подобри научната библиография, да събере сведения за депозита в различните държави и да съдейства за размяната на официални издания(11). Идеята за обща библиография обаче така и не е осъществена, неизвестно дали по финансови причини или поради напускане на Сахатчиева на НБ. Което не е невъзможно, тъй като в края на 20-те години има специална акция на властите за уволнение на жените-чиновнич-

ки в полза на мъжете и във връзка с бюджетните икономии по време на Голямата депресия.

*

Василка Кертева (1894–1967) постъпва в НБ през 1934 г. и работи там едно десетилетие до пенсионирането си. Тя е дъщеря на Георги Кертев, известен учител, директор на Педагогическото училище в Казанлък и на III Софийска мъжка гимназия, училищен инспектор, журналист, писател, проучвал българо-полските образователни връзки. Той несъмнено има заслугата да мотивира двете си дъщери към образование и обществена чувствителност. По-малката, Дона Кертева-Табаккова (1897), е изявена педагожка, феминистка и настоятелка на ДБВО (1924–1930)(12). Като държавна стипендиантка Василка завършва славянска история в Карловия университет в Прага (1917) и е една от малкото българки, които избират историята за своя професия и я упражняват самоотвержено в провинцията и столицата(13). Не са ясни причините, довели една историчка до НБ – дали липсата на перспектива (до 1945 г. в катедрите по история на СУ не е назначена нито една жена, а само две уреднички са на щат в Народния археологически музей) или работата в архивния ѝ отдел.

Тази институция обаче не е единственото поле на изява на Кертева. По линия на своето славянофилство тя е активистка на Дружеството за българо-чешка взаимност, оглавявано от историка проф. Васил Н. Златарски. А след смъртта на Лидия Шишманова (1937) Кертева става подпредседателка на Българската секция на Между-

народната женска лига за мир и свобода (МЖЛМС, 1925). Възникнала у нас като дружество „Траен мир“, организацията ѝ допада с идеите си за пълно разоръжаване, за уреждане на конфликтите с мирни средства, за сътрудничество на народите. Секцията се ръководи от авторитетните феминистки и общественички Екатерина Каравелова и Лидия Шишманова и става една от масовите женски организации (5000 души, 1929), привлякла в редовете си стари и млади, българки и еврейки, местни, бежанки и жени от Тракия, Добруджа и Македония. Организацията се радва на солидна обществена подкрепа от църквата, университетските и стопанските среди, като се съсредоточава върху няколко основни въпроса – мирна ревизия на репарациите по Ньойския договор и защита на българските малцинства от асимилация в съседните страни. По тези проблеми секцията е в постоянна преписка с централата си в Хага, а нейната секретарка Кертева участва в международните ѝ форуми и летни школи(14).

*

Татяна Киркова (1897–1981) се ражда в Таганрог, където баща ѝ е политически емигрант в Русия след преврата (1886). Евстатий Кирков е офицер, завършил Военното училище, „строго принципиален и безкомпромисен“ русофил. При управлението на Демократическата партия той е кмет на София (1908–1910) и оставя диря в благоустрояването и строежа на училища в града. В семейството е уважавана фигурата на Татяниния чичо, Георги Кирков – известен деец на БРСДП т.с., депутат, публицист, писател и поет, учил в

Русия и Виена по стъпките на своя родственик Г. Я. Кирков (1848–1929), член на БКД, график и печатар, пръв директор на НБ (1879–1880) и на Държавната печатница(15).

В такава среда Татяна попива нагласата към знанието и към обществената работа. Тя завършва последователно средно и висше образование в Лозана, където става доктор по френска литература (1919) и е „заразена“ с идеите на феминизма и пацифизма след I световна война. В следващите години тя използва знанието на шест езика, за да се прехранва. Първоначално е редакторка в Дирекция на печата към Министерството на външните работи и изповеданията (1928) и е една от малкото жени, „допуснати“ в тази институция след Надежда Станчова (секретар на консулството във Вашингтон, 1918) и Юлия Казаска, франкофонка, швейцарска възпитаничка и бивша учителка (също в Дирекция на печата)(16).

Те обаче едва ли схващат символичността на своето назначение като пробив в една от считаните за „мъжки“ сфери, а повече се вълнуват от идеята за „вечния мир“, която хипнотизира европейските интелектуалци след войната. Не случайно в този период Киркова е едновременно активистка на МЖЛМС и лекторка в лятната ѝ школа (1931) и секретарка на две организации под „шапката“ на Обществото на народите (ОН). Първата е Университетското дружество за ОН (1928), част от международна федерация, която пропагандира пацифизъм и ревизионизъм сред студентите и широката общественост. Втората е Международна

университетска солидарност (ISS, Женева, 1919), чиято централа благодарение усилията на Киркова е информирана и субсидира строежа на Студентския дом в София с 15 000 долара (1931–1933). За целта българката агитира сред академичните среди на Великобритания, Франция и САЩ, координира дейността на Гражданския комитет, в който, освен брат ѝ, участват изтъкнати професори и нейни съмишленици от ДБВО (писателката Анна Каменова, педагожката д-р Елена Ганева-Стоянова, изкуствоведката д-р Евдокия Филова)(17). През тези години Киркова не преустановява и членството си в ДБВО, където последователно е секретарка, настоятелка-съветничка, завеждаща международните връзки и кореспонденция, част от Комитета за изграждане дом за студентки и постоянна лекторка на разнообразни теми (1925–1940).

В обществената си дейност Киркова създава трайни контакти, които я „спасяват“ при липса на работа: през 1938 г. става аташе по печата на Американската легация в София, а след закриването ѝ през 1942 г. – преводачка в частни фирми(18).

След 1949 г., когато вече е на власт БРП (к) и роднинската ѝ връзка с Георги Кирков е гаранция срещу преследване и интерниране, тя постъпва в Българския библиографски институт, където отговаря за книгообмена на страната с международни институции и библиотеки. Тази доста неблагодарна роля в условия на цензура Киркова запазва и при преместването си в НБ. Там от 1952 до 1965 г. тя създава и завежда Службата по международно библио-

точно книгозаемане(19), почти единствената възможност на интелигенцията да общува с постиженията на културата „отвъд Желязната завеса“. В този период е възможно да се проследи и нейното адаптиране към доста непривичната ѝ роля на библиотечен работник. До края на 50-те години, които съвпадат с края на сталинизма в културата и началото на т.нар. размразяване, тя публикува само специализирани статии за строежа на библиотечни сгради и за дейността на своята служба. Едва през 60-те години Киркова се осмелява да пише за библиотеките в Дижон и Гьотеборг и да се посвети на завладялата я тема за съдбата на българските интелектуалци в чужбина през Възраждането. Тя публикува значителен брой статии и студии за д-р Петър Берон, за д-р Никола Пиколо и за Атанас Богориди(20). Според оценката на специалистите Киркова въвежда в обращение неизвестен изворов материал, а проучванията ѝ са подробни и обосновани. За да достигне до изводите си тя описва издания на гръцки, румънски, френски, немски, руски, английски, търси данни за своите обекти на изследване в италиански и френски архиви, в обществени и частни библиотеки(21).

Същевременно, макар да са унищожени повечето от дружествата, в които е членувала, Киркова запазва своите приятелства и се старае с оглед на новата си, влиятелна позиция да помага. Така през 1956 г. показанията ѝ пред Отдел „Кадри“ на БАН смекчават политическите репресии срещу фолклористката Райна Кацарова, нейна другарка от детинство и участничка в

МЖЛМС и ДБВО. Не толкова успешна е борбата ѝ за раздържавяване на отношенията Студентски дом в полза на учащите се.

*

Наред с четирите българки, започнали работа в Народната библиотека до края на 40-те години, има данни за още две, трудили се в чужбина като библиографки. Първата е **Мария Бръчкова** (1889) от Русе, която завършва история и география в СУ (1911), работи като учителка и специализира археология в Берлин (1913–1915, 1924–1927). След защита на докторат тя си намира работа като референт на списания по славянска археология в Немския археологически институт в Рим (1927). Дори оттам тя не престава да членува в ДБВО и да контактува със светилата на българската университетска наука – траколога проф. Гаврил Кацаров и византолога проф. П. Мутафчиев, които информира за нови заглавия(22).

Втората се казва **Мара Теодорова-Камерани**. През 1932 г. тя е библиотекар-редактор в Международния земеделски институт в Рим. Омъжена е за италианец, автор на литературни статии и вероятно също библиотекар(23). Мара Камерани преподава български в Института за Източна Европа в Рим, превежда материали за „Итало-българско списание“ и книгата „Мусолини“ на Джузепе Кавачоки, пише брошури за видни италианки – актрисата Елеонора Дузе и писателката Грация Деледа (1933, 1936)(24). Нейното име стои под редица статии във в. „Мир“ и „Литературен глас“, с които българските специалисти се информират за конгреса на италианските библиотекарски и

Панаира на книгата във Флоренция (1932), за годишнини на известни библиографи (като американеца У. Кулидж Лейн), за изложби в италианската столица и др.(25).

*

Представените бегли портретни скици сглобяват многоликия образ на българската интелектуалка в периода от Освобождението до Втората световна война. Шестте жени са връстнички, родени между 1889 г. и 1896 г., и принадлежат на едно поколение, което ползва възможността да придобие средно образование, равно в структурно и съдържателно отношение с това на мъжете, и което първо е допуснато до родното Висше училище. Те произхождат от големи просветни средища (Търново, Русе, София) и от семейства с културни традиции, които несъмнено повлияват не само за избора на професия, но и за оформяне на техните идейни и обществени нагласи. Портретираните завършват елитно средно и висше образование у нас и в чужбина и са част от новосформиращия се висш женски интелектуален елит. Те се занимават професионално с библиотекознание и библиография в основни моменти от живота си и стават първопроходнички в една трудна научна сфера. Четири от тях работят в Народната библиотека, а две в чуждестранни научни институти, което ги прави пионерки не само в професията на библиотекар, но и по отношение навлизането на „втория пол“ в недостъпните дотогава държавни институции.

Шестте биографии си приличат и по феминистките идеи на портретира-

ните – всички те участват в ръководството на женски формации (Дружеството на българките с висше образование и Българската секция на Международната женска лига за мир и свобода), които са част от интернационални феминистки сдружения с пацифистка цел сред края на Голямата война. Библиотекарките-пионерки са ангажирани и с редица други обществени сдружения и начинания – културни дружества, лиги за двустранно сътрудничество (българо-чешко, българо-италианско, българо-американско), строеж на Студентския дом. В чужбина те са познати като активистки на международни организации, на библиотечните асоциации, на МЖЛМС или МФУЖ, и затова пътуват постоянно и поддържат широки контакти. Не им е чужда нито публицистиката, нито преводачеството (повечето са полиглотки), нито авторството на библиографии, студии и книги.

Животоописанието на тези първи жени, постъпили в българските библиотеки, е подходяща илюстрация за това как изглежда една току-що формирала се женска „интелигенция с европейски измерения“: високо образована, постоянно самоусъвършенстваща се, „отворена“ към новостите на своята специалност и изобщо в културната сфера, комуникираща равностойно с колеги от цял свят, схващаща професията си като призвание и обществен дълг, усвоила и разпространяваща модерни и водещи идеологии (феминизъм, пацифизъм, либерализъм), дейна по отношение на общонационални и социални проблеми.

Бележки

1. ЦДА, ф. 177к, оп.1 а.е. 182, л. 341; БИА-НБКМ, ф. 328, оп.1, а.е.15, л. 43-45, 50-53. Вж: също Речник на българската литература. Т. 2. С., 1977, с.14; Т.3. С. 1982, с. 538, 408, 626.

2. Младенова, М. Развитие на библиотеката мисъл в България от края на XIX век до средата на 40-те години на XX век. – *Трудове на Института по библиотечно дело*, 1995, т. 1, с. 56; Боров, Т. Народната библиотека и българската литература. – В: История на библиотеките в България от Средновековието до средата на 40-те години на XX век. Сб. статии. С., 2003, 227-237; Младенова, М. Маргарита Димчевска. – В: Българска книга. С., 2004, с.147; Същата. Татяна Киркова. – *Пак там*, с. 225.

3. БИА-НБКМ, ф.781, оп.1, а.е 2, л.2-3; 17-20. Constantinople College. The American College for Girls of Constantinople. Reports 1911-1912; Назърска, Ж. Университетското образование и българските жени 1879-1944. С., 2003, с. 75.

4. Младенова, М. Маргарита Димчевска. – В: Българска книга. Енциклопедия. С., 2004, с. 147.

5. *Пак там*; Янакиева, Т. ИФЛА. – *Пак там*, с. 281.

6. Младенова, М. М. Димчевска...; *Вестник на жената*, № 613, 18.05.1935.

7. Младенова, М. М. Димчевска...

8. Годишник за дейността на ДБВО. С., 1930,8-9; БИА-НБКМ, ф. 781, а.е.2, л. 63-86; а.е.6, л.20; ЦДА, ф. 264к, оп.6, а.е. 36, л.26; Величков, Ал. Лигата на говорещите английски език в България 1911-1950. С., 2000, с. 12, 58, 65.

9. БИА-НБКМ, ф. 781, оп.1, а.е. 6, л.20; ЦДА, ф. 177к, оп.1, а.е. 246, л. 206.

10. *Пак там*, ф. 264к, оп. 6, а.е. 36, л. 224; *Годишник ...*, с. 9; 1931, с. 37.

11. Златоустова, Ек. Общество на народите. Как да запознаем учениците с ООН и да възпитаваме в дух на международно сътрудничество. С., 1928, 42-44.

12. **БИА-НБКМ**, ф. 626.
13. **ЦДА**, ф. 177к, оп. 1, а.е. 510, л.20; а.е. 515, л.77.
14. **БИА-НБКМ**, ф. 584, оп.1, а.е. 632, л.13; ф. 626, а.е. 112, л.1; а.е. 111, л. 1-35; а.е. 116, л.1-2, 4; а.е. 130, л. 106, 110, 123, 153, 158, 199 сл.
15. **НА-БАН**, ф. 1, оп. 11, а.е. 140, л. 55-55гр.
16. **Младенова**, М. Татяна Киркова. - В: Българска книга. Енциклопедия. С., 2004, с. 225; **Златоустова**, Ек. Общество...
17. *Пак там*, с. 38, 40-41; **Киркова**, Т. Международна студентска взаимопомощ и българското студентство. – *Студентска борба*, спец. бр., 1.03.1930; **Същата**. Студентският дом в София. Програма и задачи. – *Студентска борба*, 30.07.1938; *Студентска борба*, 9.08.1941.
18. **ЦДА**, ф. 264к, оп.6, а.е. 36, л. 77; **Младенова**, М. Татяна Киркова...
19. *Пак там*.
20. Вж. напр. сб. Д-р П. Берон. Материали и изследвания. С., 1962; сб. Д-р Никола Пиколо. Изследвания и нови материали, издадени по случай 100 г. от смъртта му. С., 1968.
21. *Пак там*; Д-р П. Берон. По материали от архива на д-р Васил Бакърджиев. С., 1999, 403-405.
22. **НА-БАН**, ф. 11к, оп. 5, а.е. 351, л. 17-20.
23. **Итало-българско** списание за литература, история и изкуство, г. II, т. 2, 1932, кн.3; **Камерани**, В. Настоящото положение на италианските библиотеки. С., 1935.
24. **Итало-българско...**, г. II, т.2, кн.4, 1932, 241-242; **Радева**, М. Италианско културно проникване в България 1919-1944. - В: Българи в Италия и италианци в България. Приноси. С., 1997, с. 369, 375, 378.
25. *Мир*, 20.06.1932; *Литературен глас*, № 136, 3.01.1932; № 158, 5.06.1932.

IN MEMORIAM

На 7.11.2005 г. почина **АНЕЛИЯ ВЪЛЧЕВА** (1921–2005), отдала живота и творческата си енергия за развитието и утвърждаването на българската библиография.

Поклон пред светлата ѝ памет!

От колегите от Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“

МАРКО СЕМОВ – БИОБИБЛИОГРАФИЯ

ЕЛЕНА ЯНАКИЕВА

Измина почти година от издаването на биобиблиографския указател за известния наш общественник, учен, публицист, писател Марко Семов – време достатъчно, за да оценим качествата и информационната стойност на изданието.

Необходимостта от изработването на указателя се корени както във внушителната публикационна активност на Марко Семов, така и в изключително разнообразното му творчество – както жанрово, така и тематично. М. Семов е автор на 57 книги, съставител и редактор на други 9, автор на над 400 студии и статии, на много телевизионни и радио материали, на интервюта в печатни медии. Значителна е и научната и преподавателската му дейност. Творческите му интереси са свързани с народопсихологията, етнологията, историята; занимават го теоретични и практически проблеми на журналистиката, на висшето образование. Той е автор с активна гражданска позиция и категорично изразено мнение по актуални проблеми – социални, културни, политически, нравствени. Да бъде обхванато и систематизирано цялото му разнообразно творчество, както и публикациите за него, е нелека задача, но в същото време – благодатно поле за изследователите, в това число и за съставителя на биобиблиографията – доц. д-р М. Цветкова.

Структурата на указателя е близка до установения в българската библиографска практика модел за създаване на персоналии – обособяване на публикациите от автора и публикациите за него, а смисловото подреждане и библиографската идентификация на документите в двата основни раздела се придържат към най-добрите постижения на този род указатели. Методиката на изработване на биобиблиографията, библиографските източници за издирване, използваните стандарти, особеностите и конкретните решения в отделните случаи са описани в изчерпателния увод, подготвен от съставителката – те свидетелстват за отлично познаване творчеството на М. Семов, за висок професионализъм и библиографска култура. Не бих искала да ги повтарям отново. И все пак, кое прави този указател различен и кои са по-интересните решения в него?

- Указателят усъвършенства досегашния модел на персоналните биобиблиографии с включването на два нови раздела – публикации на автора в световните библиотеки и във виртуалните каталози (същата методика е приложена в двата предходни библиографски указателя, съставени от М. Цветкова – тези за В. Димитров и А. Пантев; тук тя е доразвита успешно). Това безспорно обогатява указателя и представя много добре рецепцията на

публикациите на М. Семов в чужбина.

- Разкрива оптимално съдържанието на книгите и предоставя още една възможност за търсене чрез включването на предметната рубрика, използвана в ТНБ, след библиографското им описание.

- Предоставя и електронните адреси на книгите, публикувани във формат, различен от печатния.

- Представя след описанието на книгите и рецензиите за тях в периодичния печат (вкл. и в електронни издания) – тази все по-разпространена практика напоследък е приложена и тук, тъй като създава безспорно по-добри възможности за изследователска работа. В същото време рецензиите фигурират и във втората част на указателя, тъй като, както отбелязва съставителката, те са „сърцевината на раздела „За него“ във всяка персонална библиография.

- Включва справочни анотации към част от книгите, за да бъдат представени по-добре някои техни особености, да се открие справочния апарат и др.

- Използва цитати от самата книга със същата цел.

- Предоставя богати справочни анотации към голяма част от материалите за автора, за да се уточни връзката им с авторските публикации.

- Включва всички идентифицирани материали за М. Семов във втората част, независимо от оценъчния им характер. Така се реализира една от задачите, които съставителката си поставя – абсолютна неконюктурност при подбора.

- Използва продължаваща номерация – така всяка библиографска еди-

ница получава отделен номер. Този начин на подреждане, съчетан с хронологичния, позволява да се проследи творческата продуктивност на автора не само по години, но дори по месеци и дни.

Включва пояснителни текстове към някои от разделите (напр. „Телевизия. Радио. Филми“), които разкриват допълнително както съдържанието, така и местонахождението на включените материали.

- Предоставя възможност за многоаспектно търсене в корпуса чрез богатия справочен апарат. Отлично впечатление оставят и изчерпателния списък на използваните източници и индекса на печатните и електронни медии.

Към всичко това бихме могли да открием още едно достойнство на изданието – изчерпателната хронологична справка „Дати и събития в биографията на член-кор. проф. дфн Марко Семов“, удачно разделена на няколко подраздела и представяща богатата му творческа и научна дейност.

Изброените качества, както и цялостната изработка на биобиблиографския указател за Марко Семов позволяват да се съгласим с твърдението на съставителката, изразено в края на уводните ѝ думи към изданието: „В завършения си вид настоящият труд би могъл да се причисли към единната национална база от персонални библиографии на стойностната академична общност на България и на българските учени със световна известност.“

Цветкова, Милена. Марко Семов : Биобиблиография / Милена Иванова Цветкова; Библиогр. ред. Мария Младенова. - София : Фак. по журналистика и масова комуникация, 2004. 246 с.

КАЛЕНДАР ' 2006 г.

ЯНУАРИ

01. 155 г. от рождението на Тодор Каблешков (1851–1876) – бълг. революционер, автор на *Кървавото писмо*
04. 125 г. от смъртта на Неофит Рилски (1793–1881) – бълг. книжовник, учител и просветен деец, автор на първата българска граматика
06. 150 г. от рождението на Райна Княгиня (1856–1917) – бълг. учителка, ушла знамето на Априлското въстание
07. 150 г. от рождението на Стоян Михайловски (1856–1927) – бълг. поет, сатирик, баснописец
08. 70 г. от рождението на Георги Данаилов (р. 1936) – бълг. драматург, белетрист и киносценарист
08. 110 г. от смъртта на Пол Верлен (1844–1896) – един от родоначалниците на символизма във Франция
12. 130 г. от рождението на Джек Лондон (1876–1916) – американски писател
12. 260 г. от рождението на Йохан Х. Песталоци (1746–1827) – швейцарски педагог, един от основоположниците на дидактиката на началното обучение
15. 180 г. от рождението на Михаил Салтиков-Шедрин (1826–1889) – руски писател сатирик
17. 300 г. от рождението на Бенджамин Франклин (1706–1790) – американски държавен деец, публицист и учен
18. 70 г. от смъртта на Джоузеф Ръдиард Киплинг (1865–1936) – английски белетрист и поет, Нобелов лауреат за литература за 1907 г.
24. 230 г. от рождението на Е. Т. А. Хофман (1776–1822) – германски белетрист, композитор и художник
24. 170 г. от рождението на Николай Добролюбов (1836–1861) – руски революционер-демократ, критик, публицист
27. 105 г. от смъртта на Джузепе Верди (1813–1901) – италиански композитор
27. 120 г. от смъртта на Иван Аксаков (1823–1886) – руски публицист, славянофил
27. 250 г. от рождението на Волфганг Амадеус Моцарт (1756–1791) – австрийски композитор
29. 140 г. от рождението на Ромен Ролан (1866–1944) – френски писател, музиковед и обществен деец
30. 105 г. от рождението на Тодор Боров (1901–1993) – световноизвестен бълг. библиограф и библиотековед, директор на НБКМ

ФЕВРУАРИ

02. 140 г. от рождението на Дядо Благо (1866–1936) – бълг. детски писател

04. 260 г. от рождението на Тадеуш Косцюшко (1746–1817) – деец на полското национално освободително движение, национален герой на Полша
06. 120 г. от рождението на Людмил Стоянов (1886–1973) – бълг. писател, литературовед
12. 150 г. от смъртта на Николай Лобачевски (1792–1856) – руски математик
14. 90 г. от смъртта на Михалаки Георгиев (1854–1916) – български писател белетрист
14. 90 г. от смъртта на Петко Юрданов Тодоров (1879–1916) – бълг. писател, драматург и общественик
17. 150 г. от смъртта на Хайнрих Хайне (1797–1856) – немски поет и публицист
18. 460 г. от смъртта на Мартин Лутер (1483–1546) – родоначалник и виден деец на Реформацията в Германия
19. 100 г. от рождението на Давид А. Перец (1906–1982) – бълг. художник, живял в Париж от 1947 г.
24. 220 г. от рождението на Вилхелм Грим (1786–1859) – немски филолог, издирвал немски народни приказки
25. 145 г. от смъртта на Тарас Шевченко (1814–1861) – украински поет, художник, революционен демократ
27. 70 г. от смъртта на Иван П. Павлов (1849–1936) – руски физиолог и академик, Нобелов лауреат за физиология и медицина за 1904 г.
28. 100 г. от смъртта на Марин Дринов (1838–1906) – бълг. историк и държавен деец, основател и председател на Българското книжовно дружество (днес БАН)

МАРТ

01. 120 г. от рождението на Оскар Кокошка (1886–1980) – австрийски живописец и гравьор, поет и драматург, представител на виенския експресионизъм
05. 40 г. от смъртта на Анна Ахматова (1893–1966) – руска поетеса
05. 150 г. от рождението на Михаил Врубел (1856–1910) – руски живописец, график и-илюстратор
06. 110 г. от рождението на Никола Обрешков (1896–1963) – бълг. математик с голям принос за развитието на математиката
06. 80 г. от рождението на Анджей Вайда (1926) – полски драматичен и кино-режисьор
09. 80 г. от рождението на Иван Давидков (1926–1990) – бълг. поет и преводач
21. 135 г. от смъртта на д-р Петър Берон (1800–1871) – бълг. възрожденски просветен деец, лекар, автор на „Рибен буквар“, с който поставя началото на светското образование у нас
27. 120 г. от смъртта на Добри Чинтулов (1822–1886) – бълг. възрожденски поет
30. 260 г. от рождението на Франсиско де Гойя (1746–1828) – испански живописец

31. 410 г. от рождението на Рене Декарт (1596–1650) – френски философ, математик, физик и физиолог

АПРИЛ

185 г. от рождението на Георги Раковски (1821–1867) – бълг. революционер, писател, публицист, историограф и етнограф

150 г. от рождението на Кирил Ботев (1856–1944) – брат на Христо Ботев, генерал-лейтенант, зам.-министър на войната през 1913 г.

01. 40 г. от смъртта на Димитър Димов (1909–1966) – бълг. писател и лекар

06. 130 г. от рождението на Кръстьо Сарафов (1876–1952) – бълг. драматичен артист

09. 185 г. от рождението на Шарл Бодлер (1821–1867) – френски поет, предтеча на символистите

10. 140 г. от основаването на българското читалище в Цариград.

12. 135 г. от рождението на Любов Хавкина (1871–1949) – руска библиотекосведка и библиографка

12. 45 г. от първия полет с космически кораб около земята с космонавт Юрий Гагарин

14. 100 г. от смъртта на Пиер Кюри (1859–1906) – френски физик и химик

20. 160 г. от излизането на брой първи на „Български орел“ – първият български вестник, редактиран от Иван Богоров

20. 130 г. от избухването на Априлското въстание през 1876 г.

23. 390 г. от смъртта на Мигел де Сервантес (1547–1616) – испански писател

23. 390 г. от смъртта на Уилям Шекспир (1564–1616) – английски поет и драматург

24. 150 г. от рождението на Иван (Ян Вацлав) Мърквичка (1856–1938) – бълг. живописец, по народност чех

24. 130 г. от рождението на Сава Огнянов (1876–1933) – бълг. драматичен артист

24. 240 г. от рождението на Мадам дьо Стал (1766–1817) – френска писателка

27. 140 г. от рождението на Пенчо Славейков (1866–1912) – бълг. поет и преводач

29. 125 г. от рождението на Методий Попов (1881–1954) – биолог, създател на стимулационната теория

МАЙ

02. 80 г. от смъртта на Цанко Церковски (1869–1926) – бълг. поет, писател, общественик

04. 80 г. от рождението на Владимир Попов (1926–1996) – бълг. юрист и библиотекосвед

05. 130 г. от излизането в Букурещ на в. „Нова България“, редактиран от Христо Ботев

05. 160 г. от рождението на Хенрих Сенкевич (1846–1916) – полски писател

06. 150 г. от рождението на Зигмунд Фройд (1856–1939) – австрийски невропатолог и психоаналитик

08. 130 г. от смъртта на Васил Петлешков (1845–1876) – бълг. революционер
08. 90 г. от смъртта на Лука Касъров (1854–1916) – съставител на първата българска енциклопедия
12. 130 г. от смъртта на Георги Бенковски (1841–1876) – бълг. революционер
15. 25 г. от смъртта на Андрей Германов (1932–1981) – бълг. поет и преводач
16. 145 г. от смъртта на Иван Денкоглу (1781–1861) – българин, покровителствал просветното дело през Възраждането
20. 200 г. от рождението на Джон Мил (1806–1873) – английски философ, логик и икономист
21. 535 г. от рождението на Албрехт Дюрер (1471–1528) – най-големият художник на немското Възраждане
23. 100 г. от смъртта на Хенрих Ибсен (1828–1906) – норвежки писател, драматург
25. 130 г. от рождението на Иван Кирилов (1876–1936) – бълг. белетрист и драматург, автор на творби за деца
26. 130 г. от смъртта на Панайот Волов (1850–1876) – бълг. революционер
28. 130 г. от обесването на Бачо Киро Петров (1835–1876) – бълг. учител и революционер
31. 140 г. от рождението на д-р Кръстьо Кръстев (1866–1919) – бълг. литературен критик, теоретик, философ, редактор на сп. „Мисъл“
31. 65 г. от рождението на Илия Тодоров (1941–1990) – бълг. литературен историк, текстолог и библиограф

ЮНИ

01. 70 г. от смъртта на Христина Морфова (1889–1936) – бълг. оперна певица
02. 130 г. от гибелта на Христо Ботев (1848–1876) – бълг. поет и революционер
02. 120 г. от смъртта на Александър Островски (1823–1886) – руски писател и драматург, един от създателите на руския национален театър
03. 130 г. от смъртта на Тодор Каблешков (1851–1876) – бълг. революционер
06. 60 г. от смъртта на Герхард Хауптман (1862–1946) – немски драматург
06. 400 г. от рождението на Пиер Корней (1606–1684) – френски писател, виден представител на трагедията от епохата на класицизма
06. 120 г. от рождението на Никола Ракитин (1886–1934) – бълг. поет
08. 130 г. от смъртта на Жорж Санд (1804–1876) – френска писателка
10. 135 г. от излизането на в. „Дума на българските емигранти“ в Браила – първия вестник на Христо Ботев
14. 80 г. от рождението на Херман Кант (1926) – германски писател и публицист
18. 70 г. от смъртта на Максим Горки (1868–1936) – руски писател и редактор на много издания
20. 60 г. от рождението на Александър Казанджиев (1946–1997) – бълг. библиотекар и икономист, участвал в изработването на нормативни документи за библиотеки

21. 140 г. от рождението на Чичо Стоян (1866–1939) – бълг. детски поет и хуморист

24. 145 г. от излизането на сборника “Български народни песни” от братя Димитър и Константин Миладинови

ЮЛИ

01. 110 г. от смъртта на Хариет Бичер Стоу (1811–1896) – американска писателка

01. 460 г. от рождението на Готфрид Лайбниц (1646–1716) – немски математик, философ, предшественик на математическата логика

03. 35 г. от смъртта на Цветан Стоянов (1930–1971) – бълг. писател, литературен историк, критик и преводач

04. 180 г. от смъртта на Томас Джеферсън (1743–1826) – трети президент на САЩ, автор на Декларацията за независимостта на САЩ

09. 120 г. от рождението на Трайко Симеонов (1886–1965) – бълг. детски писател

10. 105 г. от смъртта на Васил Друмев (1838–1901) – бълг. писател и общественик

10. 135 г. от рождението на Марсел Пруст (1871–1922) – френски писател

11. 105 г. от рождението на Илия Бешков (1901–1958) – бълг. художник, карикатурист и илюстратор

15. 400 г. от рождението на Рембранд ван Рейн (1606–1669) – холандски живописец, график и офортист

16. 85 г. от смъртта на Марко Балабанов (1873–1921) – бълг. книжовник, общественик и пръв редактор на сп. „Читалище“

16. 210 г. от рождението на Жан Батист Камий Коро (1796–1875) – френски живописец, майстор на пейзажа

16. 160 г. от смъртта на Георги Мамарчев (1786–1846) – бълг. революционер

19. 110 г. от рождението на Арчибалд Дж. Кронин (1896–1981) – английски писател и лекар от ирландски произход

21. 210 г. от смъртта на Робърт Бърнс (1759–1796) – шотландски поет

21. 20 г. от смъртта на Георги Цанев (1895–1986) – бълг. литературен критик и историк на българската литература

22. 70 г. от рождението на Красимир Кюркчийски (1936) – бълг. композитор

23. 80 г. от смъртта на Виктор Васнецов (1848–1926) – руски живописец, график, театрален художник

26. 150 г. от рождението на Бърнард Шоу (1856–1950) – английски драматичен писател, ирландец по произход

27. 1090 г. от смъртта на св. Климент Охридски (ок. 840–916) – бълг. книжовник, ученик и пръв помощник на братята Кирил и Методий, създател на Охридската книжовна школа

27. 430 г. от смъртта на Тициан Вачелио (1487–1576) – италиански живописец

27. 160 г. от рождението на Георги Данчов Зографина (1846–1908) – бълг. живописец, график и обществен деец, един от първите наши фотографи

29. 150 г. от смъртта на Роберт Шуман (1890–1856) – немски композитор и музикален критик

31. 120 г. от смъртта на Ференц Лист (1811–1886) – унгарски композитор, пианист и диригент

АВГУСТ

06. 125 г. от рождението на Александър Флеминг (1881–1956) – английски бактериолог, откривател на пеницилина

07. 130 г. от излизането на в. „Стара планина“ в Букурещ, редактиран от С. С. Бобчев

07. 70 г. от рождението на Стефан Цанев (р. 1936) – бълг. поет и драматург

13. 180 г. от рождението на Неделя Петкова (баба Неделя) (1826–1884) – бълг. учителка, радетелка на девическото образование

13. 60 г. от смъртта на Джордж Хърбърт Уелс (1866–1946) – английски писател и публицист

14. 50 г. от смъртта на Бертолт Брехт (1898–1956) – немски писател, драматург и режисьор

15. 105 г. от рождението на Христо Кодов (1901–1982) – бълг. езиковед, литературен историк и палеограф

17. 1020 г. от победата на войските на цар Самуил над Василий II при Траянови врата

17. 70 г. от рождението на Никола Гюзелев (р. 1936) – бълг. оперен певец със световна известност

19. 70 г. от смъртта на Фредерико Гарсиа Лорка (1898–1936) – испански поет и драматург

24. 40 г. от смъртта на Борис Ангелушев (1902–1966) – бълг. художник и илюстратор

26. 105 г. от рождението на Александър Жендов (1901–1953) – бълг. художник, илюстратор, карикатурист

28. 120 г. от рождението на Дора Габе (1886–1983) – бълг. поетеса и преводачка

28. 110 г. от рождението на Димитър Цолов (1896–1970) – бълг. архитект, изработил с арх. Ив. Васильов проекта за сградата на Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“

29. 110 г. от смъртта на Петър Алабин (1824–1896) – руски обществен деец и публицист, първият граждански губернатор на София след Освобождението

СЕПТЕМВРИ

05. 120 г. от рождението на Димо Казасов (1886–1980) – бълг. журналист и политик

05. 110 г. от рождението на Сергей Румянцев (1896–1925) – бълг. поет

08. 165 г. от рождението на Антонин Дворжак (1841–1904) – чешки композитор

09. 65 г. от рождението на Станислав Стратиев (1941–2000) – бълг. драматург и сценарист

12. 100 г. от рождението на Дмитрий Д. Шостакович (1906–1975) – руски композитор

14. 685 г. от смъртта на Данте Алигиери (1265–1321) – италиански поет

22. 85 г. от смъртта на Иван Вазов (1850–1921) – бълг. народен поет и писател

25. 110 г. от рождението на Елза Триоле (1896–1970) – френска писателка и преводачка

26. 120 г. от рождението на Ран Босилек (1886–1958) – бълг. детски писател

ОКТОМВРИ

02. 90 г. от смъртта на Димчо Дебелянов (1887–1916) – български поет

04. 130 г. от рождението на Димитър Полянов (1876–1953) – бълг. поет и преводач

04. 80 г. от рождението на Георги Георгиев-Гец (1926–1996) – бълг. драматичен и киноактьор

05. 80 г. от смъртта на Беньо Цонев (1863–1926) – бълг. езиковед и палеограф

06. 125 г. от рождението на Димитър Подвързачов (1881–1937) – бълг. поет и преводач

10. 145 г. от рождението на Фритьоф Нансен (1861–1930) – норвежки полярен изследовател и общественик

11. 110 г. от смъртта на Антон Брукнер (1824–1896) – австрийски композитор, органист и педагог

12. 130 г. от рождението на Георг Шнайдер (1876–1960) – именит немски библиотекар и библиограф

15. 150 г. от рождението на Оскар Уайлд (1856–1900) – английски писател от ирландски произход

19. 1060 г. от смъртта на св. Иван Рилски (ок. 876–946) – основал Рилския манастир, покровител на българския народ

20. 40 г. от смъртта на Димитър Талев (1898–1966) – български писател

22. 100 г. от смъртта на Пол Сезан (1839–1906) – френски художник

26. 125 г. от рождението на Стилиян Чилингиров (1881–1962) – бълг. писател, бивш директор на Народната библиотека

28. 540 г. от рождението на Еразъм Ротердамски (1466–1536) – холандски учен и обществен деец от епохата на Ренесанса

29. 560 г. от рождението на Христофор Колумб (1446–1506) – испански мореплавател

29. 350 г. от рождението на Едмънд Халей (1656–1742) – английски астроном и геофизик

30. 185 г. от рождението на Федор Достоевски (1821–1881) – руски писател

31. 60 г. от смъртта на Александър Паскалев (1879–1946) – бълг. книгоиздател

31. 160 г. от рождението на Едмондо де Амичис (1846–1908) – италиански писател

НОЕМВРИ

02. 100 г. от рождението на Емил Коралов (1906–1986) – български писател
04. 60 г. от създаването на ЮНЕСКО
04. 40 г. от смъртта на Веселин Ханчев (1919–1966) – бълг. поет и преводач
05. 20 г. от смъртта на д-р Маньо Стоянов (1903–1986) – бълг. библиограф и изследовател на възрожденската ни книжнина
08. 295 г. от рождението на Михаил В. Ломоносов (1711–1765) – руски учен – енциклопедист, един от основателите на съвременното естествознание
10. 30 г. от смъртта на Теодор Бестерман (1904–1976) – английски библиограф, съставил уникална „Световна библиография на библиографията“
15. 100 г. от рождението на Дмитрий Лихачов (1906–1999) – руски литературовед и историк на културата
18. 220 г. от рождението на Карл Мария фон Вебер (1786–1826) – немски композитор, диригент, пианист
21. 135 г. от рождението на Панайот Пипков (1871–1942) – бълг. композитор, автор на музиката на химна „Върви, народе възродени“
22. 40 г. от смъртта на Светослав Минков (1902–1966) – бълг. писател
23. 60 г. от смъртта на Николай Рубакин (1862–1946) – руски книговед, библиограф и писател, организатор на Международния институт по библиопсихология в Лозана
24. 110 г. от рождението на Цанко Лавренов (1896–1978) – бълг. художник и график
24. 40 г. от смъртта на Катя Попова (1924–1966) – бълг. оперна певица
28. 185 г. от рождението на Николай Некрасов (1821–1877) – руски писател

ДЕКЕМВРИ

01. 110 г. от рождението на Петко Стайнов (1896–1977) – бълг. композитор и пианист
01. 70 г. от рождението на Ян Кошка (1936) – словашки литературовед и преводач, изследвач на българския модернизъм
02. 110 г. от рождението на Павел Берков (1896–1969) – руски библиограф, литературовед и историк на книгата
03. 140 г. от излизането на в. „Македония“, редактиран от П. Р. Славейков в Цариград
06. 80 г. от смъртта на Клод Моне (1840–1926) – френски живописец, един от създателите на импресионизма
10. 155 г. от рождението на Мелвил Дюи (1851–1931) – американски библиотековед, основател на първата професионална библиотечна организация ALA и на първото библиотечно списание Library journal, разработил Десетичната класификация
10. 100 г. от смъртта на Даме Груев (1871–1906) – бълг. революционер, един от ръководителите на ВМРО
11. 95 г. от смъртта на Христо Г. Данов (1828–1911) – бълг. възрожденски книгоиздател и книжар

16. 90 г. от рождението на Иван Пейчев (1916–1976) – бълг. поет и драматург
19. 130 г. от смъртта на Виктор Григорович (1815–1876) – руски славист, открил редица старобългарски ръкописи (Зографско, Мариинско четвроевангелие и Охридски апостол), които отнесъл в Русия
29. 110 г. от рождението на Давид Сикейрос (1896–1974) – мексикански художник
31. 40 г. от смъртта на Минко Николов (1929–1966) – бълг. литературен критик и историк

През 2006 г. се навършват:

- 1180 г. от рождението на св. Константин – Кирил Философ (826–869) – създател на българската азбука, основоположник на българската и славянската литература
- 1120 г. от началото на разпространението на славянската писменост в България (тогава у нас пристигат учениците на братята Кирил и Методий – Горазд, Климент, Наум, Ангеларий и Сава – наречени св. Седмочисленици)
- 1120 г. от смъртта на Ангеларий – един от учениците на братята Кирил и Методий
- 810 г. от смъртта на цар Асен I (неизв.–1196) – един от основателите на Втората българска държава
- 740 г. от рождението на Джото (1266–1337) – италиански художник и архитект
- 650 г. от създаването на евангелието на цар Иван Александър (Лондонско, Кързоново) – изключително богато украсен ръкопис с 366 миниатюри
- 635 г. от основаването на Търновската книжовна школа, обобщила и завършила духовните усилия на българското Средновековие
- 620 г. от рождението на Донатело (1386–1466) – известен италиански скулптор
- 600 г. от смъртта на Киприан (1330–1406) – бълг. книжовник и висш духовник, чичо на Григорий Цамблак
- 440 г. от основаването на най-голямата славянска печатница от Яков Крайков във Венеция и излизането на „Часослов“, първата българска книга, отпечатана в нея
- 355 г. от отпечатването на сборника с молитви „Абагар“ от бълг. книжовник Филип Станиславов – първата печатна книга с новобългарски езикови елементи
- 320 г. от избухването на Второто търновско въстание срещу османските поробители
- 230 г. от рождението на Амедео Авогадро (1776–1856) – италиански физик и химик, формулирал Авогадровия закон
- 200 г. от издаването на „Кириакодромиион, сиреч Неделник“ от Софроний Врачански, с която се налага говоримата реч в книжнината
- 200 г. от смъртта на Карло Гоци (1720–1806) – италиански драматург и поет
- 190 г. от рождението на Антим I (1816–1888) – първия български екзарх, черковен и обществен деец

180 г. от рождението на Иван Шопов (1826–1853) – първия български библиограф

180 г. от рождението на Карло Колоди (1826–1890) – италиански белетрист и публицист, автор главно на книги за деца

170 г. от рождението на Теодосий Икономов (1836–1871) – бълг. просветен деец и писател, автор на първата оригинална драма „Ловчанският владика“

160 г. от откриването на първото класно училище в Копривщица от Найдено Геров

160 г. от рождението на Павел П. Калитин (1846–1877) – руски подполковник, герой от Руско–турската освободителна война, загинал в боя при Стара Загора

150 г. от първото честване на 24 май като ден на българските просветители Св. Св. Кирил и Методий в Пловдив по инициатива на Найдено Геров

150 г. от създаването на първите български читалища в Свищов, Лом и Шумен

140 г. от издаването на първите печатни библиотечни каталози от Петко Р. Славейков

140 г. от рождението на Пере Тошев (1866–1912) – бълг. революционер и учител, деец на ВМРО

130 г. от пренасянето на Венелиновата библиотека от Одеса в Пловдив през 1876 г., положила основата на книжния фонд на НБ „Иван Вазов“

130 г. от основаването на първото специализирано списание за библиотечно дело Library journal в Ню Йорк

130 г. от изобретяването на телефона от Александър Бел – американски физик и физиолог

120 г. от смъртта на Вито Позитано (неизв.–1886) – италиански дипломат, вицеконсул и почетен гражданин на град София

110 г. от основаването на Софийското рисувателно училище (сега Художествена академия)

100 г. от рождението на Жозефин Бекер (1906–1975) – френска естрадна актриса, певица и танцьорка

80 г. от рождението на Мерилин Монро (1926–1962) – американска киноактриса

60 г. от рождението на Хосе Карерас (1946) – испански оперен певец със световна известност

Световни годишнини и десетилетия под егидата на ООН и ЕС:

1997–2006 г. – Международно десетилетие на борба за премахване на бедността

2001–2010 г. – Международно десетилетие за премахване на колониализма

2001–2010 г. – Международно десетилетие на борба за съкращаване на мащабите на забележимостта от малария в развиващите се страни

2001–2010 г. – Международно десетилетие на култура на мира и ненасилието в името на децата на света

2003–2012 г. – Международно десетилетие за грамотност: образование за всички

2005–2014 г. – Международно десетилетие на образование в интерес на устойчивото развитие на ООН

2005–2015 г. – Международно десетилетие за действия „Вода за живот“

2005–2015 г. – Международно десетилетие на ромското включване

2006 г. – Международна година на пустините и запустелите територии

Календарът е подготвен от Ангелина Ставрева и Стефка Илиева – сътрудници на Отдел „Методичен“ на Народна библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив

За читателите и абонатите на сп. „Библиотека“

В края на декември 2005 г. излиза от печат „Библиотеката – минало и настояще“ – сборник, посветен на 125-годишнината на Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“.

Изданието съдържа докладите от научната конференция по случай 125-годишнината на националната библиотека. Сборникът е разделен на две части: Народната библиотека и библиотечното дело и Славянски ръкописи, архиви и опазването им. Обемът му е 430 страници, илюстриран с черно-бели снимки, а в края е приложен списък на авторите с научните им титли и месторабота.

Цена – 6,50 лв.

НОВИ СПРАВОЧНИЦИ В НБКМ

Обществено-политически науки

[ДВАДЦАТЫЙ] XX век : Краткая историческая энциклопедия : В 2 т. / Редкол. А. В. Шубин - отв. ред. и др. - Москва : Наука и др., 2001. - ; 23 см

Изд. РАН. Инст. всеобщ. истории.

ISBN 5-02-008741-6

Т. 2. - 2002. - 512 с.

Библиогр. в края на кн. -

ISBN 5-02-008794-7

ДОЦЕНКО, Виталий Дмитриевич и др. Знаменитые люди Санкт-Петербурга : Биограф. словарь / В. Д. Доценко, В. Ф. Миронов. - Санкт-Петербург : Д.А.Р.К., 2003. - 368 с. : с портр. ; 26 см

Имената на авт. не отбелязани на кор. - Библиогр. в края на кн.

ISBN 5-98004-002-1

ЗОЛОТА книга української еліти : інформ.-іміджевий альманах : У 6 т. / Голов. ред. Оксана Онопрієнко = Golden book of Ukrainian elite : Inform. and image anthology. - Київ : Євроімідж, 2001 - . - ; 31 см

ISBN 966-7867-11-0

Т. 6. - 2001. - 608 с. : с цв. ил.

ISBN 966-7867-17-X

КИСЕЛИНОВСКИ, Стојан

Македонски дејци : XX-ти век / Стојан Киселиновски. - Скопје : Макавеј, 2002. - 255 с. : с портр. ; 21 см. - (Едиција Historia Est)

ISBN 9989-922-34-9

ЛАЗИЊ, Ксенија

Библиографија издана Народне библиотеке Србије 1871-1995 / Ксенија Лазин. - 2. изд., доп. - Београд : Нар. библиотека Србије, 2002. - XV,

474 с. : факс. ; 24 см

ISBN 86-7035-081-5

ПРОЗОРОВА, М. К. и др.

Издания Российской национальной библиотеки за 1995-2000 гг. : Библиогр. указ. / Состав. М. К. Прозорова ; При участии М. Ю. Матвеева. - Санкт-Петербург : Рос. нац. библ., 2004. - 138 с. ; 21 см

Имената на авт. взети от гръба на загл. с.

ISBN 5-8192-0201-5

РОССИЯ И российская эмиграция в воспоминаниях и дневниках : Аннотированный указ. книг, журнальных и газ. публ., изданных за рубежом в 1917-1991 гг. : В 4-х т. / Науч. руководство, ред. и введ. А. Г. Тартаковского и др. - Москва : РОССПЭН, 2003 - . - ; 22 см

Изд. Гос. публ. ист. библ. России. Стэнфордский унив.

ISBN 5-8243-0429-7

Т. 1. - 672 с.

Библиогр. с. 649-666. -

ISBN 5-8243-0388-6

СВОДНЫЙ каталог листовок первых лет Советской власти ; 25 октября (7 ноября) 1917-1925 : Т. 1 - . - Санкт-Петербург : Рос. нац. библиотека, 1996 -

Т. 1. Ч. 2. Листовки высших органов государственной власти и управления, центральных партийных, профсоюзных, комсомольских и других организаций. - 1996. - 434 с.

Т. 2. Листовки советских, партийных, профсоюзных, комсомольских и других организаций Москвы и Мос-

ковской губернии. - 1999. - 448 с.
 ISBN 5-8192-0029-2

Т. 3. Листовки советских, партийных, профсоюзных, комсомольских и других организаций Петрограда (Ленинграда) и Петроградской (Ленинградской) губернии. - 2001. - 412 с.
 ISBN 5-8192-0110-8

Т. 4. Ч. 1-2. Листовки советских, партийных, профсоюзных, комсомольских и других организаций губерний РСФСР

Ч. 1. - 2002. - 480 с.
 ISBN 5-8192-0147-7

Ч. 2. - 2003. - 508 с.
 ISBN 5-8192-0179-5

СППСКА библиографија : Книге 1868-1944 : Кн . 1 - / Гл. и одг. уред. Миломир Петровић. - Београд : Нар. библ. Србије, 1989. - . - ; 30 см

Кн. 16. Ri - Srec / Гл. ред. Миодраг Живанов. - 2004. - XV, 595 с.
 ISBN 86-7035-095-5

СУМЦОВА, Римма Борисовна

Терминология российского законодательства : Справочник юриста / Состав. Р. Б. Сумцова. - Москва : Норма, 2003. - 400 с. ; 22 см

Авт. не е отбелязан на кор.
 ISBN 5-89123-646-X

ЧУВАКОВ, Вадим Никитич

Незабытые могилы : Российское зарубежье: некрологи 1917-1999 : В 6 т. / Состав. В. Н. Чуваков. - Москва : Пашков дом, 1999. - . - ; 30 см

Името на авт. не отбелязано на кор.
 - Изд. Рос. гос. библиотека. Отд. литературы рус. зарубежья.

Т. 4. Л-М. - 2004. - 700 с.
 Библиогр. в края на кн. -
 ISBN 5-7510-0278-4

ЩЕЛОКОВ, А. А.

Словарь сокращений и аббревиатур

армии и спецслужб / Состав. А. А. Щелоков. - Москва : АСТ и др., 2003. - 320 с. ; 18 см

Името на авт. взето от гърба на загл. с.
 ISBN 5-17-019219-3

BASCHETTI, Roberto

Eva Peron : Bibliografia 1944-2002 / Por Roberto Baschetti. - [Buenos Aires] : Bibl. Nac., S. a. - 245 p. ; 30 см

BAYERISCHE Staatsbibliothek. Munchen Die jiddischen Drucke der Bayerischen Staatsbibliothek : Alph. Kat. mit einem Verfasserregister in hebraischer Schrift. - Munchen : Saur, 2004. - XV, 699 p. ; 30 см. - (Bayerische Staatsbibliothek Schriftenreihe ; Bd. 3)
 ISBN 3-598-24061-9

BIOGRAFICKY lexikon Slovenska : 1. - Martin : Sloven. Nar. Kniz. etc., 2002. - . - ; 25 см

Ed. Nar. biogr. ustav.
 ISBN 80-89023-15-0

1. A-B. - 638 p. : portr.
 ISBN 80-89023-16-9

BIOGRAFICKY slovník českých zemí : 1- / Red. Jana Brabencová et al. - Praha : Libri, 2004. - . - ; 27 см

Ed. Hist. Ust. AV CR.
 ISBN 80-7277-214-7

1. A / Odp. red. Jaroslav Richter. - 156 p.
 ISBN 80-7277-215-5

DICTIONARY of deities and demons in the Bible (DDD) / Ed. by Karel van der Toorn et al. - 2. ed. , extensively rev. - Leiden etc. : Brill, 1999. - XXXVIII, 960 p. ; 26 см

ISBN 90-04-11119-0

DICTIONNAIRE du vocabulaire juridique / Sous la dir. de Remy Cabrillac. - 2. ed. - Paris : Juris-Classeur etc., 2004. - XIII, 402 p. ; 18 см. - (Objectif droit)
 ISBN 2-7110-0355-8

ENCYCLOPEDIA of American foreign policy : Vol. 1-3 / Ed. in chief Alexander DeConde et al. - 2. ed. - New York etc. : Scribner's etc., 2002. - ; 29 cm

ISBN 0-684-80657-6

Vol. 1. Chronology ; A-D. - XXXV, 559 p.

Bibliogr. p. 10, 27 etc. -

ISBN 0-684-80658-4

Vol. 2. E-N. - IX, 622 p.

Bibliogr. p. 15, 29 etc. -

ISBN 0-684-80659-2

Vol. 3. O-W, index. - IX, 706 p.

Bibliogr. p. 18, 43 etc. -

ENCYCLOPEDIA of Cuba : People, history, culture : Vol. 1-2 / Ed. by Luis Martinez-Fernandez et al. - Westport, Conn etc. : Greenwood Press, c. 2003. -

ISBN 1-57356-334-X

Vol. 1. - XXIX, 376

Bibliogr. p. 2, 3 etc. -

ISBN 1-57356-572-5

Vol. 2. - XXIX, 377-688

Bibliogr. p. 378, 379 etc. -

ISBN 1-57356-573-5

ENCYCLOPEDIA of science and religion : Vol. 1-2 / Ed. in chief J. Wentzel Vrede van Huyssteen. - New York etc. : Macmillan Ref., 2003. - ; 29 cm

ISBN 0-02-865704-7

Vol. 1. A-I. - XXXVIII, 476 p.

ISBN 0-02-865705-5

Vol. 2. J-Z. - 477-1050 p.

Bibliogr. p. 933-941. -

DAVIDSON, Catherine

The directory of signs & signals : A guide to signs, codes and signals from across the world / Catherine Davidson. - [London] : Grande Books, 2004. - 208 p. ; 22 cm

ISBN 1-840137-14-2

GOVERNMENT leaders, military rulers, and political activists / Ed. by David

W. Del Testa. - Westport, Conn : Oryx Press, 2001. - X, 246 p. : portr. ; 29 cm. - (Lives and legacies : An encyclopedia of people who changed the world)

Bibliogr. p. 225-230.

ISBN 1-57356-153-3

HISTORISCHES Wörterbuch der Pädagogik / Hrsg. von Dietrich Benner, Jürgen Oelkers. - Weinheim etc. : Beltz, 2004. - 1127 p. ; 25 cm

Bibliogr. p. 57, 74 etc.

ISBN 3-407-83153-6

IONITOIU, Cicerone

Victimele terorii comuniste : Arestati, torturati, intermeditati, ucisi : Dictionar A - / Cicerone Ionituiu. - Bucuresti : Masina de scris, 2000. - . -

ISBN 973-99994-2-5

Dictionar H, I, J, K, L / Lucrare rev. de Mihaela Andreiovici. - 2003. - 416 p. : portr.

KILLMANN, Hans Joachim

Evhen P. Hrebinka/Grebenka - Bibliografie / Erarbeitet und hrsg. von Hans Joachim Killmann. - Maintal : H. J. Killmann, 2004. - 100 p. ; 21 cm

KULCSAR, Peter

A magyar történeti irodalom lelohely-jegyzeke a kezdetektől 1700-IG / Osszeall. Kulcsar Peter. - Budapest : Balassi K. etc., 2003. - 812 p. ; 29 cm

Bibliogr. p. 807-812.

ISBN 963-506-522-1

LEXIKON slovenských zien. - Martin : Slov. nar. kniznica etc., 2003. - 288 p. : portr. ; 25 cm

Ed. Nar. biogr. ustav.

ISBN 80-89023-30-4

MAGYAR muvelodestorteneti lexikon : Közepkor és kora újkor : 1- / Foszerk. Koszeghy Peter. - Budapest : Balassi K., 2003. - . - ; 24 cm

ISBN 963-506-540-X

1. Aachen-Bylica. - 2003. - 496 p. : col. ill.

ISBN 963-506-539-6

MINAHAN, James

Encyclopedia of the stateless nations : Ethnic and national groups around the world : Vol. 1-4 / James Minahan. - Westport, Conn etc. : Greenwood Press, 2002. - ; 26 cm

ISBN 0-313-31617-1

Vol. 1. A-C. - XXII, 509 p. : ill.

ISBN 0-313-32109-4

Vol. 2. D-K. - XXII, 510-1062 p. : ill.

ISBN 0-313-32110-8

Vol. 3. L-R. - XXII, 1063-1622

ISBN 0-313-32111-6

Vol. 4. S-Z. - XXII, 1623-2243 p.

ISBN 0-313-32384-4

The MODERN encyclopedia of Russian, Soviet and Eurasian history : Vol. 1- / Ed by Joseph L. Wiczyński. - Gulf Breeze : Acad. Intern. Press, 1976 - . - The supplement : Vol. 1- . - 1995

Vol. 4. Bashkir Autonomous Soviet Socialist Republic - Bugaev, Boris Nikolaevich / Ed. by Bruce F. Adams. - 2003. - 248 p.

ISBN 0-87569-142-0

The OXFORD encyclopedia of Mesoamerican cultures : The civilizations of Mexico and Central America : Vol. 1-3 / Ed. in chief David Carrasco. - New York : Oxford Univ. Press, 2001. - ; 29 cm

ISBN 0-19-510815-9

Vol. 1. Acat-Gulf. - XIX, 451 p. : ill.

ISBN 0-19-514255-1

Vol. 2. Haab-Pied. - 458 p. : ill.

ISBN 0-19-514256-X

Vol. 3. Pigm-Zuma. - 476 p. : ill.

ISBN 0-19-514257-8

PHILOSOPHERS and religious leaders / Ed. by Christian D. von Dehsen. - Phoenix,

Ariz : Orix Press, 1999. - X, 246 p. : portr. ; 29 cm. - (Lives and legacies : An encyclopedia of people who changed the world)

Bibliogr. p. 231-234.

ISBN 1-57356-152-5

PUBLICATIILE periodice romanesti : Ziare, gazete, reviste : T. 1- . - Bucuresti : Acad. Romana, 1969 - . - ; 25 cm

Ed. Bibl. Acad. Romane.

T. 4. Catalog alfabetic : 1925-1930 / Descriere bibliogr. de Ileana Stanca Desa et al. ; Pref. de Gabriel Strempel. - 2003. - 1198 p.

ISBN 973-27-0981-2

RAYNOR, William J.

The international dictionary of artificial intelligence / William J. Raynor. - Chicago, Ill etc. : Fitzroy Dearborn etc., c. 1999. - VIII, 318 p. ;

ISBN 1-884964-68-0

SOUPIS pramenu k dejinam narodu Ruska, Ukrajiny a Beloruska do roku 1945 z archivu Ceske republiky : D. 1-2. - Praha : Nar. knih. CR, 2002. - ; 21 cm

Ed. Slovan. knih. Arch. sprava Min. vnitra Ceske rep.

D. 1. Statni ustredni archiv. - 2002. - 454 p.

ISBN 80-7050-407-2

D. 2. Archivy Stredoceskeho kraje a Archiv hlavniho mesta Prahy. - 2003. - 161 p.

ISBN 80-7050-431-5

STANKUS, Tony

Electronic expectations : Science journals on the web / Tony Stankus. - New York etc. : Haworth Press, 1999. - [18], 204 p. ; 22 cm

Bibliogr. p. 4, 11 etc.

ISBN 0-7890-0846-7

STOICA, Stan

Dictionarul partidelor politice din

Romania, 1989-2003 / Stan Stoica. - 3. ed, rev. si actualizata. - Bucuresti : Meronia, 2003. - 276 p. ; 23 см. - (Dictionare si enciclopedii)

Bibliogr. p. 249-273.

ISBN 973-8200-44-X

Литературознание, езикознание и изкуство

АМЕРИКАНСКАЯ литература в русской критике : Библиогр. указ. 1976 -. - Москва : Наука, 1977 -. - ; 27 см

До 1981-1985 загл. Американская литература в русских переводах и критике / Валентина А. Либман. - Изд. РАН. ИНИОН. 1986-1990 / Состав. Б. М. Парчевская, Г. А. Петрова. - ИНИОН, 1992. - 144 с.

БУХАРЕВА, Наталья Тимофеевна и др.

Словарь русских говоров Сибири : Т. 1 - / Состав. Н. Т. Бухарева, А. И. Федоров ; Под ред. А. И. Федорова. - Новосибирск : Наука и др., 1999 -. - ;

Имената на авт. взети от гърба на загл. с. - Изд. СО РАН. Инст. филологии.

ISBN 5-02-032245-8

Т. 3. О-П. - 2002. - 488 с.

ISBN 5-02-031858-2

ГИРИВЕНКО, Андрей Николаевич
Немецкая литература от древности до наших дней : Словарь-справочник / А. Н. Гиривенко. - Москва : Флинта и др., 2003. - 104 с. ; 21 см

ISBN 5-89349-490-3

ГОШЕВА, Тана

Библиографија на трудови на Видое Подгорец / Состав. Тана Гошева. - Струмица : Општинска матична библ. "Благој Јанков Мучето", 2001. - 175 с. : портр. ; 21 см

ISBN 9989-9693-0-2

ДАЛЬ, Владимир Иванович

Дополнительный иллюстрированный том толкового словаря живого великорусского языка / Владимир Даль ; Под ред. Владимира Бутромеева. - Москва : Белый город, 2004. - 640 с. : с портр., ил., к. ; 27 см. - (Мир в картинках)

ISBN 5-7793-0727-X

ДРОБЛЕНКОВА, Надежда Ф.

Библиография работ по древнерусской литературе, опубликованных в СССР (России) : 1958 -. - Ленинград : Наука, 1978 -. - ; 23 см 1988-1992. - Санкт-Петербург : Дмитрий Буланин, 1998. - 338 с.

ISBN 5-86007-135-3

ЭТИМОЛОГИЧЕСКИЙ словарь славянских языков : Праславянский лексический фонд : Вып. 1 - / Под ред. О. Н. Трубачева. - Москва : Наука, 1974 -. - ; 22 см

Изд. РАН. Инст. рус. яз. им. В. В. Виноградова.

Вып. 29. *obpovedati-*obsojъnica. - 2002. - 255 с.

ISBN 5-02-011808-7

Вып. 30. *obsojъnikъ-*obvedъnъjъ. - 2003. - 271 с.

ISBN 5-02-006386-X

ИСАЕВ, М. И.

Словарь этнолингвистических понятий и терминов / М. И. Исаев. - 3. изд. - Москва : Флинта и др., 2003. - 198 с. ; 21 см

Изд. Инст. языкознания РАН. Каф. рус. языка и методики его преподавания РУДН и др.

ISBN 5-89349-134-3

КЕСЛЕР, Я. А.

Азбука и русско-европейский словарь / Я. А. Кеслер. - Москва : Крафт+,

2001. - 338 с. ; 23 см

Библиогр. в края на кн.

ISBN 5-93675-010-8

КУЛЬТОВЫЕ здания Петербурга :

Указ. рус. литературы 1717-1917 гг. :

Вып. 1 - / Состав. Т. Н. Семенова и др. -

Санкт-Петербург : Рос. нац. библиоте-
ка, 1994-2004. - ; 21 см. - (Материалы
для библиографии Петербурга-Ленин-
града)

Вып. 3. Старообрядческие, униат-
ские, инославные и нехристианские
культовые здания. Дополнения. Вспо-
могательные указатели. - 2004. - 327 с.

ISBN 5-8192-0192-2

ЛИТЕРАТУРНАЯ энциклопедия
русского зарубежья : 1918-1940 : Т. 1 - /
Гл. ред. А. Н. Николюкин. - Москва :
ИНИОН РАН, 1994. - ; 20 см

Изд. Рос. гуманит. науч. фонд.

ISBN 5-248-00090-4

Т. 2. Ч. 3. С-Я. Дополнения. - 1998. -
272 с.

Т. 3. Книги

Ч. 1. А-З. - 1999. - 352 с.

Ч. 2. З-П. - 1999. - 368 с.

Ч. 3. П-Я. - 2000. - 294 с.

ЛОПУШАНСКАЯ, София Петровна
и др.

Прямой и обратный словник к Сло-
варю-индексу русской редакции древ-
неболгарского языка конца XI-начала
XII в. (Под ред. Имре Х. Тота: В 3 т.
Сегед, 1989-1995) / С. П. Лопушанская,
О. А. Горбань. - Волгоград : Волгогр.
гос. унив., 2001. - 92 с. ; 20 см

Изд. М-во образования РФ.

ISBN 5-85534-402-9

СЛАВЯНСКИЕ древности : Этно-
лингвистический словарь : В 5 т. / Под
ред. Н. И. Толстого. - Москва : Между-
нар. отношения, 1995. - ; 25 см

Изд. РАН. Инст. славяноведения.

ISBN 5-7133-0703-4

Т. 3. К (Круг)-П (Перепелка). - 2004.
- 703 с. : с ил.

Библиогр. в начале на кн. -

ISBN 5-7133-1207-0

СЛАВЯНСКИЕ древности : Этно-
лингвистический словарь : В 5 т. / Под
ред. Н. И. Толстого. - Москва : Между-
нар. отношения, 1995. - ; 25 см

Изд. РАН. Инст. славяноведения.

ISBN 5-7133-0703-4

Т. 3. К (Круг)-П (Перепелка). - 2004.
- 703 с. : с ил.

Библиогр. в начале на кн. -

ISBN 5-7133-1207-0

СЛОВАРЬ русского языка XI-XVII
вв. : Вып. 1. - Москва : Наука и др.,
1975. - ; 27 см

Изд. РАН. Инст. русского языка им.
В. В. Виноградова.

Вып. 26. Снуръ - Спарывати. - 2002.
- 283 с.

ISBN 5-02-022655-6

СЛОВАРЬ русского языка XVIII
века : Вып. 1 - / Редкол. Ю. С. Сорокин
- гл. ред. и др. - Санкт-Петербург : На-
ука и др., 1984. - ; 27 см

Изд. РАН. Инст. лингв. исслед.

ISBN 5-02-027920-X

Вып. 13. Молдавский - Напрокудить.
- 2003. - 272 с.

ISBN 5-02-028466-1

ТАТАРИНЦЕВ, Борис Исакович

Этимологический словарь тувинско-
го языка : Т. 1 - / Б. И. Татаринцев ;
Отв. ред. Д. А. Монгуш. - Новосибирск
: Наука, 2000. - ; 23 см

Изд. Тувин. инст. гуманит. исслед.

ISBN 5-02-032304-7

Т. 2. Д, Е, И, Й. - 2002. - 388 с.

ISBN 5-02-028697

The CAMBRIDGE encyclopedia of the world's ancient languages / Ed. by Roger D. Woodard. - Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2004. - XX, 1162 p. : ill. ;

ISBN 0-521-56256-2

CEBUC, Alexandru et al.

Enciclopedia artistilor romani contemporani : Vol. 1 - / Alexandru Cebuc, Vasile Florea, Negoita Laptoiu. - Bucuresti : Arc 2000, 1996. - . - ; 31 cm

Авт. не са отбелязани на кор.

Vol. 5. - 2003. - 208 p. : col. ill.

ISBN 973-7703-03-0

CRITICAL terms for art history / Ed. by Robert S. Nelson, Richard Shiff. - Chicago etc. : Univ. of Chicago Press, c. 1996. - XVI, 364 p. ; 24 cm

Bibliogr. p. 329-347.

ISBN 0-226-57165-3

DESFEUILLES, Pierre

Dictionnaire Bordas des rimes / Pierre Desfeuilles. - Paris : Bordas, 2004. - XXXI, 367 p. ; 22 cm. - (Les referents Bordas)

ISBN 2-04-729925-X

DICTIONARUL scriitorilor romani : [T. 1] - / Coord. si rev. sti. Mircea Zaciu et al. - Bucuresti : Fund. Culturale Romane, 1995. - . - ; 25 cm

ISBN 973-9155-52-9

[T. 4]. R - Z. - Bucuresti : Albatros, 2002. - XXXIII, 948 p. : portr.

ISBN 973-24-0979-7

GATENBY, Greg

Toronto : A lit. guide / Greg Gatenby. - Toronto : McArthur, c. 1999. - 622 p. : ill. ; 23 cm

Bibliogr. p. 587-590.

ISBN 1-55278-073-2

HAUSMAN, Carl et al.

How do you spell Haagen-Dazs? : The how to say it: spelling dictionary of brands, companies, places and products / Carl

Hausman, Sherry Hausman. - Paramus, NJ : Prentice Hall Press etc., 2002. - VII, 400 p. ; 24 cm. - (How to say it)

ISBN 0-7352-0302-4

INTERNATIONALES Germanistenlexikon 1800-1950 : Bd. 1-3 / Hrsg. und eingel. von Chrisoph Konig ; Bearb. von Birgit Wagenbaur ; Zusammen mit Andrea Frindt et al. - Berlin etc. : de Gruyter, 2003. - . - ; 25 cm

ISBN 3-11-015485-4

Bd. 1. A-G. - LXXXV, 643 p.

Bd. 2. H-Q. - 645-1453 p.

Bd. 3. R-Z. - 1455-2200 p.

JUST, Vladimir

Slovník floskulí : Mala encykl. polistopadového newspeaku: klise, slogany, hantyrky, tiky, partiové metafory, slovní smogy / Vladimir Just. - Praha : Academia, 2003. - 223 p. ; 21 cm

ISBN 80-200-1153-6

MACHALA, Lubomir

Průvodce po nových jmenech české poezie a prózy 1990-1995 / Lubomir Machala. - Olomouc : Rubico, 1996. - 222 p. ; 21 cm

Bibliogr. p. 215-221.

ISBN 80-85839-13-X

MATTUTAT, Heinrich

Harrap compact dictionnaire : Allem.-fr. / De Heinrich Mattutat. - London etc. : Harrap, 1982. - VIII, 631 p. ; 18 cm

Авт. не са отбелязани на кор. - Кн. изд. заедно с Harrap compact dictionnaire : Fr.-alle. / Erich Weis.

ISBN 0-245-53781-3

MICUL dictionar academic : Vol. 1- / Cuvant înainte de Eugen Simion ; Pref. de Marius Sala. - Bucuresti : Univers encicl., 2001. - . - ; 27 cm

Ed. Acad. Romana. Inst. de Lingv. "Iorgu Iordan".

Vol. 2. Literale D-H. - 2002. - XI, 673 p.
ISBN 973-637-000-3

Vol. 3. Literale I-Pr. - 2003. - XCV,
1248 p.

ISBN 973-637-034-8

Vol. 4. Literale Pr-Z. - 2003. - XCV,
1407 p.

ISBN 973-637-036-4

MODERN British women writers : An
A-to-Z guide / Ed. by Vicki K. Janik, Del
Ivan Janik ; Advisory ed. Emmanuel S.
Nelson. - Westport, Conn etc. : Greenwood
Press, 2002. - XVI, 428 p. ; 26 cm

Bibliogr. p. 403-409.

ISBN 0-313-31030-0

SLAVICA v ceske reci : 1-2. - Praha :
Slovan. ustav etc., 2002. - ; 23 cm. - (Prace
Slovanskeho ustavu AV CR. Nova rada ;
Sv. 12, 13)

1. Ceske preklady ze slovanskyh jazyku
do roku 1860 / Sest. Josef Becka s kol. - 2.
dop. vyd. / Pripr. Jiri Becka, Karolina
Skwarska. - 168 p.,

ISBN 80-86420-07-8

2. Ceske preklady ze slovanskyh jazyku
1861-1890 / Pod vedenim Jiriho Becky. -
632 p.

ISBN 80-86420-08-6

SLOVNIK balkanskyh spisovatelu /
[Pod ved.] Ivana Dorovskeho. - Praha :
Libri, 2001. - 683 p. ; 20 cm

Bibliogr. p. 681-683.

ISBN 80-7277-006-3

SLOVNIK ceskyh spisovatelu od roku
1945 : D. 1-2. - Praha : Brana, 1995 -

Ed. Ustav pro ceskou lit. AV CR.

D. 2. M-Z. - c. 1998. - 792 p.

ISBN 80-7243-014-9

VAN SCHOUTE, Roger et al.

Guide pratique de l'historien de l'art
debutant / Roger Van Schoute, Helene
Verougstraete. - 2. ed. - Louvain-la-Neuve

: Univ. catholique de Louvain etc., 2004. -
213 p., 11 f. : ill. ; 24 cm

Ed. Bruylant-Acad. Dep. d'Archeol. et
d'Histoire de l'Art.

ISBN 2-930314-03-6

WRITERS' Union of Canada

Who's who in the Writers' Union of
Canada : A directory of members. - 4. ed.
- Toronto : Writers' Union of Canada, c.
1993. - XVI, 382 p. : portr.

ISBN 0-9690796-3-X

Медицина, селско стопанство и спорт

ПОЛЯКОВ, Е. Л.

Александр Данилович Ноздрачев :
Биобиблиографический указатель /
Состав. Е. Л. Поляков ; Отв. ред. Н. В.
Колпакова. - Санкт-Петербург : Библ.
РАН, 2003. - 155 с. : портр. ; 21 см

Име авт. взето от гърба на загл. с.

ISBN 5-336-00027-2

The CAMBRIDGE historical dictionary
of disease / Ed. by Kenneth F. Kiple. -
Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2003.
- XIII, 412 p. ; 25 cm

ISBN 0-521-53026-1

DURLING, Richard J.

A dictionary of medical terms in Galen
/ By Richard J. Durling. - Leiden : Brill,
1993. - XIII, 344 p. ; 25 cm. - (Studies in
ancient medicine,

ISSN 0925-1421 ; Vol. 5)

Bibliogr. p. XI-XIII.

ISBN 90-04-09754-6

The GALE encyclopedia of alternative
medicine : Vol. 1-4 / Ed. Kristine Krapp,
Jacqueline L. Longe. - Detroit etc. : Gale,
2001. - . - ; 29 cm

ISBN 0-7876-4999-6

Vol. 1. A-C. - XII, 522 p., 8 f. : ill.

ISBN 0-7876-5000-5

- Vol. 2. D-K. - XII, 523-1028 p., 8 f. : ill.
ISBN 0-7876-5001-3
- Vol. 3. L-R. - XII, 1029-1522 p., 8 f. :
ill.
ISBN 0-7876-5002-1
- Vol. 4. S-Z, organizations, gneral index.
- XII, 1523-1937 p., 8 f. : ill.
ISBN 0-7876-5003-X
- WESTENDORF, Wolfhart
Handbuch der altagyptischen Medizin
: Bd. 1-2 / Von Wolfhart Westendorf. -
Leiden etc. : Brill, 1999. - ; 25 см. -
(Handbuch der Orientalistik ; Abt. 1.
Der Nahe und der Mittlere Osten, ISSN
0169-9423 ; Bd. 36)
ISBN 90-04-10319-8
Bd. 1. - XVIII, 546 p.
ISBN 90-04-11320-7
Bd. 2. - 547-853 p.
Bibliogr. p. 749-752.
- Естествени науки и техника**
DOHNER, Janet Vorwald
The encyclopedia of historic and
endangered livestock and poultry breeds /
Janet Vorwald Dohner. - New Haven etc. :
Yale Univ. Press, 2001. - XIV, 514 p. : ill.,
16 f. : col. ill. ; 29 см. - (Yale agrarian
studies series)
Bibliogr. p. 493-496.
ISBN 0-300-08880-9

- GOGOLINSKI, Wojciech
Leksykon alkoholi / Wojciech
Gogolinski. - Warszawa : Proszynski, 2003.
- 271 p. ; 21 см
Bibliogr. p. 269-270.
ISBN 83-7337-508-2
- PHOHA, Vir V.
Internet security dictionary / Vir V.
Phoha. - New York etc. : Springer, 2002. -
XIX, 260 p. ; 24 см + 1 CD-ROM
Bibliogr. p. 223-237.
ISBN 0-387-95261-6

- Справочници с общ характер**
БЕЛАРУСКАЯ энциклапедыя : У 18
т. / Рэдкал. Г. П. Пашкоу - галоуны рэд.
и др. - Мінск : Беларус. Энциклапед-
ыя, 1996 - . - ; 27 см
ISBN 985-11-0035-8
Т. 18. Кн. 1. Дадатак : Шчытнікі-ЯЯ.
- 2004. - 472 с. : с цв. ил.
ISBN 985-11-0295-4
DICTIONAR enciclopedic : Vol. 1- . -
Bucuresti. : Ed. encicl., 1993 - .
ISBN 973-45-0143-7
Vol. 5. O - Q. - 2004. - XV, 568 p. : ill.,
2 f. : col. ill.
ISBN 973-45-0472-X

Редактор Елха Денева

ПОКАЗАЛЦИ НА СТАТИИТЕ И АВТОРИТЕ В „БИБЛИОТЕКА” ПРЕЗ 2005 г.

ТЕМАТИЧЕН ПОКАЗАЛЕЦ

ПРОФЕСИЯ

Вълчев, Христо. Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ – главен фактор в историята на депозита на българската книжнина. - № 3-4, 20-30.

Димчев, Александър. Книги, библиотеки, медии, нови информационни технологии – в търсене на балансите. НИТ и рисковете за подрастващите. - № 1, 5-10.

Димчев, Александър. Стратегии за развитието на библиотеките. Коопериране на библиотеките. - № 3-4, 15-19.

Димчев, Александър, Мария Капитанова. Библиотечната професия и нейните проблеми. - № 2, 5-11.

Дириманова, Галя. Списания on-line Infotrak Custom Journals в НБКМ. - № 2, 12-15.

Илиева, Стефка. Критерии за оценка на най-добър библиотекар в читалищна библиотека. - № 1, 11-13.

Карачоджукова, Фани. Контролните файлове като неразделна част от процеса на автоматизиране на каталозите и водещата роля на НБКМ за тяхното създаване. - № 3-4, 31-37.

Савова, Юлия. Съвременната роля на библиотеките и предизвикателствата пред професията. - № 2, 16-21.

Янакиева, Елена. За някои промени в справочно-информационното обслужване. Из опита на Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“. - N 6, 13-19.

Янакиева, Татяна. Образователни идеи в областта на библиотечно-информационните науки в България. - № 3-4, 5-14.

55 ГОДИНИ ДБИ (ДНЕС СВУБИТ)

Вранчева, Свободна. Нова специалност в специализираното висше училище по библиотекознание и информационни технологии. - № 5, 49-51.

Гълъбова, Севдалина. Специализираното висше училище по библиотекознание и информационни технологии - европейска визия за бъдещето. - № 5, 35-40.

Ефтимова, Здравка. Спомени за Библиотекарския институт. - № 5, 76-77.

Калайджиева, Константинка. Как бе създаден Държавният библиотекарски институт. - № 5, 30-34.

Колева, Радка. За моя институт и любимата професия. - № 5, 56-57.

Куманова, Александра. Апостоли на инфосферата: онтологично наблюдение на ценностите. - № 5, 58-75.

Мехомийски, Димитър. Работа на терен. - № 5, 52-55.

Недкова, Константина. Действам винаги в рамките на възможното. Ректорът на СВУБИТ проф. д.ик.н. Стоян Денчев пред сп. „Библиотека“. - № 5, 7-12.

Недкова, Константина. Приемственост и промяна. Интервю с Тодора Топалова, Теменужка Бончева, Петър

Петров и Свободозаря Габровска. - № 5, 13-29.

Стойкова, Добринка. Хармонизиране на учебния план и програми на специалността „Библиотекознание и библиография“ със съвременните тенденции в обучението на библиотекари. - № 5, 41-48.

Христова, Боряна. Честит 55-годишен юбилей! - № 5, 5.

Чернев, Чавдар. Заключение в библиотеката. - № 5, 78-80.

ЕКСПЕРТНА ПОМОЩ

Ахчийска, Лозинка, Боряна Табакова. Допълнения към „Таблицы на десетичната класификация“. - № 6, 20-28.

СЪБИТИЯ

Арсова-Димова, Милена. Петдесет години във времето. [За юбилей на Библиотека „Христо Смирненски“ – Плевен]. - № 1, 18.

Панчева, Цветанка. Краеведските издания на Библиотека „Христо Ботев“ във Враца – интересен опит за популяризиране на културното наследство. - № 1, 14-17.

ЮБИЛЕЙ

Пиринска, Лиляна. Стефан Евстати-ев и неговият каталог. - № 3-4, 76-79.

ЛИЦА

Иванова, Калина. Моско Москов и Народната библиотека във Велико Търново. - № 1, 19-27.

Недкова, Константина. Да живееш – значи да преодоляваш трудностите. Интервю с доц. Донка Правдомирова – нов член на редколегията на сп. „Библиотека“. - № 2, 22-26.

КРЪГОЗОР

Андреев, Андрей. ProSoft eLibrari се грижи хитро за вашите книги. - № 2, 37-40.

Горман, Майкъл. Единен подход към преподаването на библиотекознание. - № 6, 5-12.

Елчева, Марина. Онлайн-курсовете за информационни специалисти в контекста на развитието на дистанционното обучение в Германия. - № 1, 28-33.

Касабов, Александър. Споделени мигове. - № 3-4, 103-109.

МАРКЕТИНГ

Русинова, Евгения. Маркетинг в библиотечната сфера: аспекти на интереса и проблеми на интерпретацията. - № 3-4, 88-95.

МИНАЛО

Ангелова, Росица. Шуменската полиграфическа индустрия – фактор в стопанския и обществен живот (1878–1947). - № 1, 35-41.

Назърска, Жоржета. Пионерките в българското библиотечно дело. - № 6, 29-36.

Ръцева, Йовка. Преди първото списание „Библиотекар“. - № 1, 34.

АРХИВИ

Данова, Надя. Архивът на Иван Добровски като източник на информация за балканската история. - № 3-4, 52-57.

Поппетров, Николай. Една непозната България. Неизвестни и неоценени фондове на НБКМ. - № 3-4, 58-63.

ОТКРИТИЯ

Атанасов, Асен. Музикалната дейност на един възрожденски книжовник. - № 3-4, 64-75.

ОТКЛИК

Басат, Емил. За книгата с любов. - № 2, 47-49.

Русинова, Евгения. Мениджмънт на библиотеката. - № 2, 50-52.

Янакиева, Елена. Биобиблиография за Йордан Радичков. - № 1, 42-45.

Янакиева, Елена. Марко Семов – биобиблиография. - № 6, 37-38.

Янакиева, Татяна. Литературно-художествени сборници и антологии 1878-1944. - № 2, 43-46.

ПРИНОСИ

Митев, Пламен. Въстанието в Северозападна България през 1850 г. - № 3-4, 96-100.

ДАРИТЕЛИ

Ангелова, Мариана. Всичко остава на хората. Ценни творби и книги на художника Петър Чуховски бяха дарени на Столична библиотека. - № 1, 46-47.

ЛЮБОПИТНО

Николова, Ирина. Организационна култура и ефективност в управлението на знанието в учащата организация. - № 1, 48-54.

Цветкова, Милена. Лъженаучната книга. - № 2, 27-36.

ДИСКУСИОННО

Цветкова, Милена. Библиографията като медия. - № 3-4, 80-87.

ДОКУМЕНТИ

Доклад, подготвен за ЮНЕСКО от Европейската комисия за опазване и достъп (Амстердам, 2002 г.) - № 3-4, 38-51.

СПОДЕЛЕНО

Митева, Ася. Емоцията от четенето. - № 2, 41-42.

НОВИНИ

Мартинова, Гергана. Списание „Библиосфера“ в бази от данни за свободен достъп. - № 3-4, 101-102

Каменова, Олга. [Семинар]. - № 3-4, 79.

Радева, Живка. Юбилейна краеведска среща. - № 6, 19.

IN MEMORIAM

Анелия Вълчева (1921-2005). № 6, 36.
Сталин Иванов Георгиев (1945-2004). - № 1, 60.

БИБЛИОГРАФСКИ СПРАВКИ. - № 2, 53-58.

НОВИ СПРАВОЧНИЦИ В НБКМ. - № 1, 55-59; № 3-4, 113-124; № 6, 50-58.

Календар'2006. - № 6, 39-49.

ИМЕНЕН ПОКАЗАТЕЛ НА АВТОРИТЕ

Ангелова, М. № 1, 46-47.

Ангелова, Р. № 1, 35-41.

Андреев, А. № 2, 37-40.

Арсова-Димова, М. № 1, 18.

Атанасов, А. № 3-4, 64-75.

Ахчийска, Л. № 6, 20, 28

Басат, Е. № 2, 47-49.

Вранчева, С. № 5, 49-51.

Вълчев, Х. № 3-4, 20-30.

Горман, М. № 6, 5-12.

Гълъбова, С. № 5, 35-40.

Данова, Н. № 3-4, 52-57.

Денева, Е. № 1, 55-59; № 2, 53-58; № 3-4, 113-124; № 6, 50-58.

- Димчев, А. № 1, 5-10; № 2, 5-11; № 3-4, 5-19.
- Дириманова, Г. № 2, 12-15.
- Енчева, М. № 1, 28-33.
- Ефтимова, З. № 5, 76-77.
- Иванова, К. № 1, 19-27.
- Илиева, С. № 1, 11-13; № 6, 39-49.
- Калайджиева, К. № 5, 30-34.
- Каменова, О. № 3-4, 79.
- Капитанова, М. № 2, 5-11.
- Карачоджукова, Ф. № 3-4, 31-37.
- Касабов, А. № 3-4, 103-109.
- Колева, Р. № 5, 56-57.
- Куманова, А. № 5, 58-75.
- Мартинова, Г. № 3-4, 101-102.
- Мехомийски, Д. № 5, 52-55.
- Митев, П. № 3-4, 96-100.
- Митева, А. № 2, 41-42.
- Назърска, Ж. № 6, 29-36.
- Недкова, К. № 2, 22-26; № 5, 7-12, 13-29.
- Николова, И. № 1, 48-54.
- Панчева, Ц. № 1, 14-17.
- Пиринска, Л. № 3-4, 76-79.
- Поппетров, Н. № 3-4, 58-63.
- Радева, Ж. № 6, 19.
- Русинова, Е. № 2, 50-52; № 3-4, 88-95.
- Ръцева, Й. № 1, 34.
- Савова, Ю. № 2, 16-21.
- Ставрева, А. № 6, 39-49.
- Стойкова, Д. № 5, 41-48.
- Табакова, Боряна. № 6, 20-28.
- Христова, Б. № 5, 5.
- Цветкова, М. № 2, 27-36; № 3-4, 80-87.
- Чернев, Ч. № 5, 78-80.
- Янакиева, Е. № 1, 42-45; № 6, 13-19; 37-38.
- Янакиева, Т. № 2, 43-46; № 3-4, 5-14.

НОВИНИ

На 18 октомври т.г. в Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ бе представена колекцията на издателство „Силве“ – Стара Загора от уникални миниатюрни книги. Издателството съществува от 2000 г. и издава научна, учебна литература, народно творчество, поезия, проза. Особено място заемат уникалните миникнижки с подвързия от дърво и кожа. Досега са издадени пет такива сувенирни миникнижки с подвързия от дърво и кожа. Две от тях са с EXLIBRIS и номерация на всеки екземпляр от тиража, а една – миникаталог.

За оформление на корицата на отделни екземпляри са използвани злато, сребро, брилянти, цирконий, естествени перли, седеф, ухание на розово масло, заключалка, касета, конкуми (съдове) с розово масло, фосфоресцент...

Екземпляри от тези книги има в библиотеките на САЩ, Великобритания, Франция, Русия, Сърбия, Македония, Румъния, Полша, Молдова, Таджикистан, Израел, Канада, Украйна, Германия.

Адресът на издателството е: „СИЛВЕ“, гр. Стара Загора, бул. „Патриарх Евтимий“ № 75, ап.2, тел./факс: 042 633 558; GSM: 0888 828 856

E-mail: silve2000@abv.bg

На 25 октомври т.г. в Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ бе открита изложбата „АРМЕНСКАТА КНИГА В БЪЛГАРИЯ“, посветена на 1600-годишнината от създаването на арменската азбука.

Изложбата бе организирана от Министерството на културата и Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, с участието на Народна библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив, Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“ – Шумен, Областна библиотека „Партений Павлович“ – Силистра, Областна библиотека „Дора Габе“ – Добрич, Арменска библиотека „Красирац“ – Пловдив, Център за източни езици и култури – София и частни колекции.

Експозицията бе съставена от две части, тясно свързани помежду си. Таблата съдържаха преводи на стихове на класически арменски автори от V до XX век, а във витрините бяха представени книги, отпечатани на арменски език в България от края на XIX век до днес. Към тях бяха добавени и издания на преводи от арменски на български език, както и български книги от автори – етнически арменци.

Тази изложба е първа по рода си и включените в нея издания отразяват малка част от творчеството на арменските автори, периодиката и книгите, издавани в България на арменски и български език.

На 8 ноември т.г. в Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ се състоя премиерата на втория том на „Acta Paleoslavica“ – сборник, посветен на юбилейната годишнина на проф. Ангелина Минчева.

Изданието съдържа биографичен очерк за юбилярката, библиография на нейните трудове и приносни статии в областта на палеославистиката от колеги, аспиранти, приятели от България и чужбина – Полша, Австрия, Германия. Книгата представи проф. Владко Мурдаров.

Проф. Ангелина Минчева е видна българска езиковедка – палеославистка, дългогодишен преподавател в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, доктор хонорис кауза на Университета във Фрайбург, Германия.

Тя е един от водещите специалисти в Българската археографска комисия към Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“.

Методичният отдел на Библиотека „Христо Ботев“ – Враца оказва помощ на желаещите за участие общодостъпни библиотеки в конкурса „Българската художествена литература в нашите библиотеки“. Така тези библиотеки обогатиха фондовете си с 2000 тома, а читателите им ще могат да ползват и четат най-търсените произведения на българските класици.

КНИГИТЕ ДНЕС

Полезно списание
за библиотеки,
издатели и читатели

Месец март 2005 г. е рождената дата на списание „Книгите днес“ – месечно списание за книгоиздаване и книгоразпространение. Неговите създатели – собственикът на издателство „Вулкан 4“ Емануил Манолов и главният редактор Пламен Дойнов, си поставят амбициозна задача: „... ще осветяваме актуалните проблеми на създаването, естетиката и четенето на книги. Ще разгърнем дискусийно пространство, в което ще се обсъждат горещите теми на книгоиздаването“.

Списанието „Книгите днес“ поддържа няколко постоянни рубрики. „Събитие на месеца“ е рубрика за актуални премиери на книги, панаири и други събития от необхватния свят на книгата. Рубриката „ISBN наблюдател“, представя книгите под печат, получили ISBN от Националната ISBN агенция при НБ „Св. Св. Кирил и Методий“. Последните страници на списанието са отделени за реклама на книгата в рубриката „Това е мястото, където книгите дефилират свободно и се показват в цял ръст от своите издатели“. Тук издателите представят новите си заглавия с кратка анотация, снимка на корица в цвят и фантазия.

В рубриката „Създатели на книги“ се представят издателства, техните планове, идеи, проблеми. В последните броеве на списанието авторската рубрика на Камелия Спасова и Мария Калинова „Книжните класации“ отразява най-продаваните книги на площад „Славейков“, в някои книжарници и книжни борси в страната.

Списанието „Книгите днес“ е място и за авторски рубрики като „Под лупа“ на известния литературен критик Светлозар Игов.

„Книгите днес“ отделя място също за интервюта с автори на нови книги, за мнения по актуални проблеми и актуална информация за книгата. Списанието „Книгите днес“ е необходим информационен източник за книгата у нас и в чужбина.

Уважаеми колеги,

Във връзка с абонамента на изданията за 2006 г. ви съобщаваме, че през предстоящата година НБКМ няма да абонира за книжки на националната библиография: сериите № 1, 2, 4, 5 и 6 (текущи и годишни), тъй като имаме неизпълнени стари задължения към библиотеките за минали години. Проблемът бе обсъден в Редакционно-издателския съвет и решението бе гласувано единодушно.

През 2006 г. продължава абонаментът за всички други издания и дискети, посочени в талона.

Н Б К М

Данъчен № 1223124603

Булстат 000672293 Ю

ТА Л О Н

ЗА АБОНАМЕНТ НА ИЗДАНИЯТА НА НАРОДНАТА БИБЛИОТЕКА
„СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ ЗА 2006 г.

Име. Презиме. Фамилия.

Фирма (библиотека)

Изпращайте абонамента на адрес:

Пощенски код. Град (село). Област.

Улица. бл. вх. ет. ап. тел.

Заплащам сумата от. лева за следните издания:

АБОНАМЕНТ / ЛВ.

Бр. кн.	ед. ц.	6 м.	12 м.
---------	--------	------	-------

☐ БЮЛЕТИН за новонабавени
книги на чужди езици

Серия А. Обществени

и хуманитарни науки

12	1,50	☐ 9,00	☐ 18,00
----	------	-------------------------------	--------------------------------

Серия Б. Естествени и приложни
науки. Медицина. Техника.

Селско стопанство

12	1,50	☐ 9,00	☐ 18,00
----	------	-------------------------------	--------------------------------

☐ СПИСАНИЕ „БИБЛИОТЕКА“

6	3,00	☐ 9,00	☐ 18,00
---	------	-------------------------------	--------------------------------

България в чуждата литература

1	5,00		
---	------	--	--

(Булгарика) – указател

• Превеждам сумата по сметка: 3038056702, Банков код 62176307, БИН 7302 01 000-1, „БУЛБАНК“ АД, клон „Калоян“, ул. „Калоян“ 3, 1000 София. • Изпращам пощенски запис на адреса на НБКМ: 1037 София, бул. „Васил Левски“ 88, Народна библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ – отдел „Експедиция“.

• Прилагам към поръчката копие от платежния документ.

• Прилагам квитанция от изпратен пощенски запис.

Срокът за превеждане на сумата за абонамент е до 10.12.2005 г., поради приключването на финансовата година за бюджетните организации. Изпратените след тази дата суми не могат да бъдат използвани, защото биват внасяни в републиканския бюджет. Следващата дата, от която можете да изпращате парите, е 05.01.2006 г. до 28.02.2006 г.

ИЗПРАЩАЙТЕ ТАЛОНИТЕ НА АДРЕС: НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ – ОТДЕЛ ЕКСПЕДИЦИЯ
1037 София, бул. „Васил Левски“ 88. За справки тел. 988 28 11 (287).

Уважаеми колеги,

Предлагаме ви абонамент в ISO формат на дискети, CD или по E-mail на базите данни на Националната библиография. След направените промени в Националната библиография от 2005 г., библиографските описания са съобразени с новите дефиниции на полетата в базите данни.

БЪЛГАРСКИ КНИГОПИС

Предоставяните машинночитаемы записи съдържат библиографски описания на: книги, нотни, графически, картографски издания и издания в допълнителен тираж.

БЪЛГАРСКИ КНИГОПИС

Година	Абонамент на дискети				По електронна поща			
	За библиотеки		Библиотеки към организации и фирми		За библиотеки		Библиотеки към организации и фирми	
	Год. аб.	Полугод.	Год. аб.	Полугод.	Год. аб.	Полугод.	Год. аб.	Полугод.
2001	52,00	26,00	72,00	36,00	40,00	20,00	52,00	26,00
2002	52,00	26,00	72,00	36,00	40,00	20,00	52,00	26,00
2003	52,00	26,00	72,00	36,00	40,00	20,00	52,00	26,00
2004	52,00	26,00	72,00	36,00	40,00	20,00	52,00	26,00
2005	52,00	26,00	72,00	36,00	40,00	20,00	52,00	26,00
2006	52,00	26,00	72,00	36,00	40,00	20,00	52,00	26,00

Периодичност:

- за предходни години – еднократно цялата база
- за текущата година – на дискети – 4 списъка на 4 седмици
- по ел. поща – 1 списък на седмица

*Предлагаме и абонамент за машинночитаемы записи от 1992 до 2000 г. за всички серии и Булгарика. Телефон за справка 946-10-81, отдел „Автоматизация“ или e-mail: automation@nationallibrary.bg.

ЛЕТОПИС НА СТАТИИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ СПИСАНИЯ И СБОРНИЦИ

Предлага се като информационно-търсеща система.

ЛЕТОПИС НА СТАТИИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ СПИСАНИЯ И СБОРНИЦИ

Година	Абонамент на дискети				По електронна поща			
	За библиотеки		Библиотеки към организации и фирми		За библиотеки		Библиотеки към организации и фирми	
	Год. аб.	Полугод.	Год. аб.	Полугод.	Год. аб.	Полугод.	Год. аб.	Полугод.
2001	62,00	31,00	74,00	37,00	42,00	21,00	52,00	26,00
2002	62,00	31,00	74,00	37,00	42,00	21,00	52,00	26,00
2003	62,00	31,00	74,00	37,00	42,00	21,00	52,00	26,00
2004	62,00	31,00	74,00	37,00	42,00	21,00	52,00	26,00
2005	62,00	31,00	74,00	37,00	42,00	21,00	52,00	26,00
2006	62,00	31,00	74,00	37,00	42,00	21,00	52,00	26,00

Периодичност:

за предходни години – еднократно цялата база
за текущата година – на дискети – 2 книжки на всеки 2 месеца
– по ел. поща – 1 книжка всеки месец

ЛЕТОПИС НА СТАТИИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ВЕСТНИЦИ

Предлага се като информационно-търсеща система.

ЛЕТОПИС НА СТАТИИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ВЕСТНИЦИ

Година	Абонамент на дискети				По електронна поща			
	За библиотеки		Библиотеки към организации и фирми		За библиотеки		Библиотеки към организации и фирми	
	Год. аб.	Полугод.	Год. аб.	Полугод.	Год. аб.	Полугод.	Год. аб.	Полугод.
2001	38,00	19,00	42,00	21,00	32,00	16,00	36,00	18,00
2002	38,00	19,00	42,00	21,00	32,00	16,00	36,00	18,00
2003	38,00	19,00	42,00	21,00	32,00	16,00	36,00	18,00
2004	38,00	19,00	42,00	21,00	32,00	16,00	36,00	18,00
2005	38,00	19,00	42,00	21,00	32,00	16,00	36,00	18,00
2006	38,00	19,00	42,00	21,00	32,00	16,00	36,00	18,00

Периодичност:

за предходни години – еднократно цялата база
за текущата година – на дискети – 3 книжки на всеки 3 месеца
– по ел. поща – 1 книжка всеки месец

БЪЛГАРСКИ ПЕРИОДИЧЕН ПЕЧАТ

Предлага се в ISO формат

БЪЛГАРСКИ ПЕРИОДИЧЕН ПЕЧАТ

Година	Абонамент на дискети		По електронна поща	
	За библиотеки	Библиотеки към организации и фирми	За библиотеки	Библиотеки към организации и фирми
2001	18,00	22,00	14,00	17,00
2002	18,00	22,00	14,00	17,00
2003	18,00	22,00	14,00	17,00
2004	18,00	22,00	14,00	17,00
2005	18,00	22,00	14,00	17,00
2006	18,00	22,00	14,00	17,00

Периодичност: за 1992 г. – еднократно цялата база; за 1993 г. – 2000 г. – еднократно новите заглавия.

БУЛГАРИКА

Предлага се в ISO формат

БУЛГАРИКА

Година	Абонамент на дискети		По електронна поща	
	За библиотеки	Библиотеки към организации и фирми	За библиотеки	Библиотеки към организации и фирми
2000	17,00	20,00	12,00	14,00
2001	17,00	20,00	12,00	14,00
2002/2003	17,00	20,00	12,00	14,00

Периодичност: еднократно цялата база

Желателно е с писмо да укажете точно за какво се абонирате, вида, в който искате да получавате данните, и e-mail адреса, ако имате абонамент по e-mail. Писмата адресирайте до отдел „Автоматизация“ (тел.: 946-10-81, 988-28-11, в. 357) или по e-mail: automation@nationallibrary.bg.

Срещу заплащане в НБКМ могат да бъдат правени справки в следните бази данни:

БЪЛГАРСКИ КНИГОПИС

Серия 1 – 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 г.

БЪЛГАРСКИ ДИСЕРТАЦИИ – Серия 2 – 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 г.

БЪЛГАРСКИ ПЕРИОДИЧЕН ПЕЧАТ Серия 4 – 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 г.

ЛЕТОПИС НА СТАТИИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ СПИСАНИЯ И СБОРНИЦИ Серия 5 – 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 г.

ЛЕТОПИС НА СТАТИИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ВЕСТНИЦИ Серия 6 – 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 г.

БЪЛГАРИЯ В ЧУЖДАТА ЛИТЕРАТУРА – 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999-2000, 2001, 2002/2003 г.